

304389

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. I.

సంపుటము. ౧.

చెన్న పట్టణము 1915 సం. ఫిబ్రవరి నెల 15 వ తేది సోమవారము

ఆ సం ద నా మ సం వ త్స ర షా ణ్ణ ణ సు ధ ప్ర క థ మ ౧.

No. 293

సంచిక ౨౯౩

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదిసంచిక!

సంవత్సరాదిసంచిక!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవ సంవత్సరాదిసంచిక సిగ్గునుగంచును. ఆ సంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిష్పాద సైన్య సేవ, ప్రాచీనతీతి, దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హింసాత్మకత, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహామృత, ఈశ్వరమీనాంస, రంగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రకటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుదురు. మొదటి సంచికము నంతయును కలనరచనను మహాసాగ్రామచరిత్రము సముత మొక్కిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మని, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు పరోక్ష కారణములు; 3 యుద్ధ వ్యూహములు, వాటిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వాటిపటములు; 5 దుర్గగల్ప నిర్మాణము వాటిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను తెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములు దపూర్వముగ నుండగలదు. పెద్దయాకృతియందు 800 పటములు ముద్రింపబడుచున్నవి. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
ఆధ్వర్య సంవత్సర	"	0	12	0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిమాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టభిర్లు వేరుగ వసూలు చేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిష్టతీను దియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాభాధంగము కలుగ వచ్చును. దిన పాపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుగూతము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిబిడ్డి, మద్రాసు.

కస్తూరి.

విమజ్జరములకు, కలరాకు, సాంధికి, బాలింత రోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న

ప్రయోగములేక, సమస్త సమయములందు దొరకుట దుష్ట రము. మా దిహిదంతరి కస్తూరియందితర పదార్థము లేనియును శుద్ధబద్ధ. ఇంతవరకు మా తావునండి కొనివారల కీవిషయము తెలిపియున్నది. కొనివా రొకసారి పరీక్షించిన విజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరి గొని వెళ్ళు పాట తులం 1-కి రూ. 30-0-0.

అమృతాంజనం దిహి, 6 & 7, తంబు శెట్టిబిడ్డి, జార్జిటౌన్, మద్రాసు.

హనుమాన్

ఎల్లప్పుడు

ఈ సబ్బును ప్రతి దినము ఉపయోగించిన చర్మవ్యాధులు పోవును.

చొరక్కు సబ్బు.

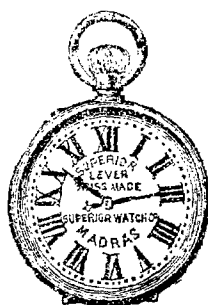
ఉపయోగించవలెను.

దీనియందు సుగంధి తుల్యము లగు వస్తువులు చేరియున్నవి.

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అండు బ్రదర్స్, మద్రాసు.

సుపీరియర్ లీవర్ బ్యాయలువాన్.

గొలుసుతో సహా ధు ద 3-0-0. పోస్టేజి 0-4-0. దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈ గడియారము సమయమింక మాకంకెని చేరు ఎట్టనికా తొ నా ద్రింపబడి యుండును. ఇది ౫ చుట కంటే మెల్లగా మును, దృఢత్వాత్ ఆను న్నాను దోమునగలిగి మొదలుపెట్టవలదు గలియుండును. పెట్టుముత షా భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి కించి యుండును. సీను నుండి

మాత్ర తయారుచేయబడినది. కాన సుపరియోగ్యుల జిక్కము. ఒకరొక్కరును తీయుచురను తలంపుతో తప్పక తెలుసుంచి తిమి. చాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడియార మిదియొకటియేయని యనుభవమున దెలియును. ఇది నాక సేక గడియారములు భిన్నము యోగ్యతాపత్రముల నంది యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున కనేకులు కొని సంతసించినన, నేనుమాట తెలుసు ? సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్స్ నెం 167, మద్రాస్

అమృతాంజనం దిహి, 6, తంబు శెట్టిబిడ్డి, మద్రాసు.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇదికాదు కెందు సంధిలు తెలుపబడినవి.

ఈ బిన్న దేశముల చరిత్రయను ముఖ్యముగా భావతో రచింపబడునంతటి కథలతో వర్ణన గలదు. దుంపాకత్తరి సంవత్సరమునకు (సమాఖ్య 800 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రూ. 2-0-0 (పోస్టేజితో సహా). ప్రతీక బ్రతుములేదు. సంవత్సరము చందా ముందుగ స్వీకరింపబడును.

కలయాణం - గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం.ఎ., చివ్రాణిపేట, మద్రాసు. అతి ప్రాయము.

ఆయుర్వేదాశ్రమం
గ్రంథములు.

అర్క-వ కాశము.

సప్త మ
గుచ్ఛము.

అ ర ఖు ల ను బో ధిం చు చి కి త్నా గ్రం థ ము.

ఇది ఆశినులభమగు రీతిని ప్రతిమూలికనుండియు అరఖులుదీయు నుపాయము లను ఆయురఖులచే రోగసామాన్యమును, నివర్తించుకేయు వద్దతులను, బెలుపు మంచి వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితములైన అరఖులు సామాన్యవైద్యుడు గూడ జేయుటకు తగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు జేర్చినబడిన మూలిక లేగాక యూనాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలికలు గూడ గ్రహించ బడి, ఆయుర్వేద పద్ధతులతో వాని గుణాదులు వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదజ్ఞులగు వారికిని, తదితరులగు కేవలనుభవముగల వల్లెటూరి వైద్యు లకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహ కారిగనుండునటుల దీనికి సరళముగు నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన పిదప చెలియగలద.

వెల రూ. 2-0-0.

1. మాధవనివాసము.	రూ. 8-0-0	6. చక్రికర్మము.	రూ. 0-4-0
2. వర్ణావద్యము.	" 1-0-0	7. ఆయుర్వేదవర్ణావద్యము.	" 0-4-0
3. ఆయుర్వేదపరిభాష.	" 1-8-0	8. భేషజ. కల్పము	" 1-0-0
4. అగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇది అచ్చునండి 1915
5. శల్యశస్త్రము.	" 0-4-0	10. సుశ్రుత సంహిత.	వర్ణము మొదటి భాగ మున వెలువడును.

ప్రొఫెసర్ పేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రొఫెసర్:—
12, తంబు శెట్టి వీధి, } వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.ఎస్. ఏ.యం.వి
156, బ్రాడ్వే. }
85, ఆచార్యుల వీధి,
ఆయుర్వేదాశ్రమం - డి. టి. మదరాస్.

మాతృకత చందాచారలకు మాధవనివాసముకర్తవ్య మిగత గ్రంథములన్నియు మాపాయిక కాలగణాంక కర్మిని యిచ్చుదును.

వనోపధి సార్వాపరిల్లా.

ఇది జేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కిళ్ళి బోట్లు, పాతవాయువుబోట్లు, రసపట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయ మగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో సుకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కు మం దు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధునల్లి(త్రాగుటకు మందు) వాగవల్లిజైలము వైపుతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి సెలరోజుకు సరిపోవు మందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, గకర. ఫనసవాడి, నం. 2. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

ప్రతివాఙ్ము వేలకువేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుబోట్ల బాపును.

పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును. పోట్లబోగొట్టును.

వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.

పంచభావచీటి చూచికొనిన మోసము గలుగదు.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి లేక, 6, 7, తంబు శెట్టివీధి, చెన్నై వల్పు.

ఉష్ణమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి అన్ని రకముల బ్రూచులను మదరాసు రాజధానిలోని అన్ని కంపెనీలకన్న మౌకంపెని గొప్పదియు, నమ్మకమయినదియు నయ్యున్నది. ఇది మాకు ముఖ్యమయిన పనియగుటవలననే మాభాతాదాత లకు మిక్కిలి స్వల్పధరలకు మేము యివ్వగలిగియున్నాము.

సర్వసాధారణములగు కొన్ని మూదిరీలను

100 (detachable) (శబ్దముగల, శబ్దము తని) 2 బర్నరులు సహ యివ్వబడును. తురు బల్బెలందిరుగు పట్టి యుద్యోగియు లకు కడు ముఖ్యము. టిక్ పెట్టె సహాయ 6

గమనింపుడు.

11 (detachable) చాలాబలిష్ఠమయి నది. ఎక్కువకాలం పనిజేయ గలిగినది. మిక్కిలి పొడవైనది. టిక్ పెట్టె సహాయ 6 రూ. 9-8-0

నెం 45. 48 రు నూతనముగా తయారుచేయబడినది నెం 11 రు మూదిరిగానుండును. టిక్ పెట్టె సహాయ 6 రు 8. నెం. 200 పాకెట్ స్ట్రాప్ చిన్నదియు చెయి ఇనుము కలదియు టిక్ పెట్టె సహాయ 6 రు. 5-8-0
కే. ఎస్. పి. జి. 180/18 బ్రాడ్వే, మదరాసు, కర్తవ్యులకు ప్రత్యేక పుధరలు యివ్వబడును.

నల్లభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇయ్యది డాక్టరు యి. టి. యస్. టి. గోపాలయ్య గారిచే జేపనాగరి భాషనుండి తరువాతచేయబడినది. 8 భాగములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన అన్నములు, ద్వితాన్నములు, చేయకై మముగలరు. 2 భాగమునందు ఊరగాయలు పచ్చళ్లు కొరికిరిలు ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన అనేకపాకములు గలవు. భాగమునందు పిండివంటలుచేయు క్రమముగలదు. వేరుల, కివిల్ పాకమునకు కావలసిన యావత్తుగలదు. ప్రతియింట నుండతగినది.

240 పేజీలగ్రంథము. క్యాలికోలైండు ప్రతి 1-కి ధర 1-8-0; పోస్టు ఖర్చుసహాయ 1-11-0. పృథియందు శేయిన్నెక్కదినంబు చెప్పిన ప్రమాదేశపు పదియొక్క వినోద కథలు.

240 పేజీలు. మేలుకాగితములు, క్యాలికోలైండు ప్రతి 1-కి ధర 1-4-0; పి. టి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రతులు పోస్టుఖర్చులతో 8-0-0. మాలివానా:—

ప్రొఫ్ వాచ్ అండ్ కంపెని

45 మల్లాసా హాలు వీధి, మద్రాసు.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో సాము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలు గల సీసా రు. 2-0-0.

పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

నమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-6-0. 12-కి 3-8-0

మా తామర తై

లము ఒక్కడబ్బా

ను అరు లజాలకు

కొని నాలు గైదు

సారులు రాచినయె

డల తామర నిర్మా

లమగును. నయము

కాని యెడల మీ

ఆరులనాలు తిరిగి

తీసికొన వచ్చును.

అనేకసంవత్సరములు, మానములు బాధపడినవారు దీనివలన

తక్షణమే సుఖము పొందిరి. హా! నియంపట్టక బలము

1. యెరుచుండు అవస్థ పక్షివాని కైరన చిట్ట.

అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు,

లాహోరు ఫిబ్రవరి 23:- ఈ కేసులో ఫిరోజ్ పూరు సేవన్ను జైల్లో పేదరికం, టి. టి. రోగాల నుండి తీర్మానము ప్రకటించబడింది. ఈ కేసులో 7 గురు ముద్దయలు గలవు. వాటిలో జీవనుసింగు బతుకింగు, లాల్ బసింగు ధియానుసింగు కాళీరామను వార్తారులు సేవన్న కోర్టుకు పంపబడిరి, వారిపై 8 నేరములు మోపబడినవి (1) పిరంద్రునకయక్రమసంఘమున నేర్పడిరి. సంఘమువారి యభిప్రాయము ననుసరించి వీరిలా సొకడగు జగతిసింగనువాడు 27-11-14 న మిప్రవాలాసంఘమున నడివస్త్రాదు నియంత్రాలిని హత్యచేయుట వలన తిష్టాస్మృతి 149/302 క్షణముల ప్రకారము వీరు నేరముచేసిరి. (2) వాచీ హత్యకు తోడ్పడుటవలన 114/302 ప్ర. నేరముచేసినవారైరి. (3) వీరిలా సొకడు తోలాసింగుడు హత్యచేయుట వలన వీరు 140/302 ప్ర. నేరముచేసినవారైరి. (4) వీరి హత్యకు తోడ్పడుటవలన 114/302 ప్ర. నేరముచేసినవారైరి. (5) వీరిసింగు

వానిని చంపుట ప్రయత్నించుటవలన వీరు మూడవ సేరమును బోలిన సేరమునే 149-807 ప్ర. చేసిరి. (6) ఈ 5వ సేరమునకు వీరు తోడ్పడి 807 114 ప్ర. సేరముచేసిరి. 7. 27-11-14 న బండిపోటుచేయుట కొరకు 5 గురికన్న నెక్కువమంది సమాజేమై 402 ప్ర. సేరముచేసిరి. 8. 28.11-14 న బండిపోటు చేయుటకు ప్రయత్నించుట 899 ప్ర. సేరముచేసిరి. జగతు సింగువారి 7 సేరములు మోపబడియున్నవి. ఇంకొకటి ఇతడు భూమి తాటికంటే 302 ప్ర. సేరము చేసెననునది. తక్కిన 6 నా అంతరితోను కలసిచేసిన సేరములు 5, 6 సేరములు చాల ప్రబల సేరములని నిర్ణయింపబడినవి. ఫిర్యాద లిటుల వివరించిరి. 27-11-14 న రాత్రి 1 గంటచే 15 మంది ఫిరోజుపూరునందులూని బండ్లుకామునకువచ్చిరి. ఈమధ్యను తిరుగుదునగాడ నాగుంపులొగలరు. వీరందఱును మిశ్రాలాలా గానిమునుకడ ఫిరోజున కాలవ వంతెన కడకు మూడు బండ్లు చూడగాకొనిరి. పోలీసు నూపరింటెండెంటుగా రచటికి రాచలసి యందుట చేసివెళ్లెత్తురు బహుతాత్ర గారును జయిల్లారుకొలాసింగు గారును నెబాబాబయ్యలూ ఘట్టేసింగుగారును గులాముఖదరు, సునె దహావా ఖానుసింగు వాస్సాదారుగారు లచట చేచియుండిరి. ఈ 15 గురు గుంపుగా వచ్చుటచే సభినెట్లెత్తుగారి కను మానముతోచి నెంనున వారి నాగమని ఆయనసన్న చేసెను. గాని వారు తప్పించుకొని పోకాయటచే వారిని పోకుండు చేయుటకు గులాముఖదరు గుల్తము నెక్కిపోయి నిజవరించి వెనుకకు గొనివచ్చెను. వారందఱును సభినెట్లెత్తురు మట్టును శీల మీదనే కూర్చుండి యుండిరి. మమ్ములనెందు కాపితినివారడిగిరి. సేముగారవ కుటుంబములలో వాగమనియును సైనికులను పోగుచేయు పనిమీదనున్న ప్రభుత్వోద్యోగుల మనియును వారు నుడిచిరి. మిశ్రప్రవృత్త ననమృదగి యుండలేదు. కాన మమ్ములను పోలీసు నూపరింటెండెంటుగారి యెదుటకు కొనిపోయెదనని టాణాదారుడనెను. కలమును సిరాబుడ్డియును కొనిరమ్ముని టాణాదారు టాణావాకిదారుని పంపి వారిని పరిక్షించెదననెను. వెంటనే వారిలో నలుగురు పిస్తోల్లనుతీసి టాణాదారునిపై కాల్చిరి. ఆయన పడిపోవుచుండగ జగత్ సింగు తక్కుతో త్రువనెట్లమీద చాలసారులు కొట్టెను. ఆయనతో గూడ నన్న వారందఱును పారిపోసాగిరి. కుట్ట దారులు వారిసందర్శి చంద్రుడు చంపుచు అరచుచు వారిని తమిరి. అంతకుపూర్వము వీరికొంతదూరమున లెట్టేసింగుబండ్ల వాండ్రొకడ (నలువబడి వారిని ప్రశ్నించుచుండుటచే పిస్తోల్ల చప్పుడువినబడెననె. ముందుగ నతడుపారిపోవుట కవకాశము చిక్కినందున నతడువరుగిడుపు పిస్తోలునుదట్టించి వెనుకతిరిగి దానినికాల్చి తరుముచున్న వారి కూపిరియాదకుండచేసి పారబోతెను. కుట్టదారులు కరుగిడుచున్న జైలసింగు జయిల్ దారునిపై మొదట పిస్తోలునుకాల్చిరి. అతడు కిందపడిపోయిన పిమ్మట మరొకసారికాల్చిరి. ఇంతలో మిశ్ర వాల్చి గ్రానువాసులు పోగుపడి ఈకుట్టదారులను తరిమిరి. వారిలో ఆర్దురు శిగాక్కిప్రాంతమునకు పారిపోయిరి. వారికను చిక్కలేదు. కాల్యక్షులన కిరుప్కలనున్న దుబ్బులలో తొమ్మండుగురు చిక్కుకొనుటచే గ్రానువాసులు వారిని చుట్టుకొనిరి. ఈలోగా మొదట సభినెట్లెత్తురు బహుతాత్రగారితో గూడ నన్న వారందఱు నరటికి మరలవచ్చిరి. వారువచ్చునకి బహుతాత్రగారి కొనయూపరితో నుండిరి. జోలసింగు చనిపోవుటకు సిద్ధముగా నుండి మరి కొంతసేపటికి చనిపోయెను. చలకరుడులూని టాణాదారు వాకిదారు నొక బండిమీదను కెరాలు త్రువకాములూనన్న పోలీసుసాబ్దెంటు మహమ్మదు సాదీకుగారి కొరకు కహుసింగుచులము కదిరుగాల్లను తెట్టేసింగు జయిల్లారుపంపించెను. ఈలోగా జయిల్లారు చాలమంది పోగుపడిరి. బండిపోటుదారులు తొమ్మండుగురు దాగిదుబ్బులపై పిస్తోల్లకాల్చుటచేసెను. వారిలో నొకడగు సీరససింగు చెట్టు క్రింద నెలువకునుండుటచే నతనిని పట్టుకొనిరి. పిస్తోల్లకాల్చు జడుటవలన మరి ఆర్దుకొక్కకొక్కరుగ వెలికివచ్చి పట్టుపడిరి. ఈవిధముచే ఆముద్దాయాలు, దుబ్బులలోనుండిన దొంగలుగూడ పిస్తోలులుగాల్చుచుండిరి. జయిల్లారు పిస్తోల్లను తుపాకులును పావులను గూడ చూడచే నాదుబ్బులమీద పిస్తోల్లను చూసేటవలన తాల్చుచుండిరి. కొంతసేపటికి తుపాకులను కాల్చుట నిలిపివేసెను. అన్వేషకులు కొందఱు దుబ్బులలోనికి పోయియున్న నొకడు చనిపోయెను. మరొకడు గూడసిద్ధముగ నుండి బండిమీద నెవరికి చనిపోయెను. దాని చేరు దడగాను పోయి, దానిని ఆహారాహించెను. బండిపోటుదారుల వాయకులూనికెదురేమునిద వాగలముగు పాటసారులమునుతో పుచ్చ వారుబండిపోటు దారులని తెలియక మేము వారితోగూడ వెళ్ళుచుంటిమిముద్దాయాలు చేసిన విషయమును నెవఁడు జడ్జి

గారు నిర్ణయింపలేదు మేము మోగతో దొరతనమువారి కోశమును దోచుకొనుటకు బండిపోటుచేయుటకు బయలుదేరితిమని వారిలోనొక డొప్పుకొని చెప్పిన విషయము నాయన విశ్వసించిరి. ఈ అపూర్వముగూడ నితరులతోపాటు మాజూబునకు వచ్చినవాడుగా నుండెను. అతని యొప్పికొలునుగూర్చి జడ్జిగారిట్లు నుడిచిరి. "నెన్వసంక్షోభ ప్రతిభ్యనులు" అను శీర్షికగల రాజద్రోహ కరిపత్రికను చదువుటవలనను కొన్ని యువస్వాసములను వినుటవలనను రాజద్రోహదేక భావులమై మేముం దర ముంటిమని అపూర్వము చెప్పి విషయము విశ్వసింపబడదగిన. ముద్దయిల్లలో నొకవివర్తనక కరిపత్రికగూడ దొరకినది. చనిపోయిన రెండవ బండిపోటు దారుని పేరు చంపాసింగు. మేముందరమును పంజాబునకు చేరిపిమ్మట కొందఱు దేయసైనికులు మమ్ములను చేరి నెన్వసంక్షోభమును కలిగించుట కుద్దేశింపబడినదిగాన మేము పంజాబునకు వెళ్లితిమి అపూర్వమునడిచెను. ఈకథ ప్రవచనపబడలేదు. మరియొకది ఈకేసునకు సంబంధించి యుండలేదని జడ్జిగారనిరి. జగత్సింగు బహుతాత్రీహత్య చేసి 302 ప్ర. సేరము చేసెననునది తక్కిన ఆర్దురును వారి తోపాటు జగత్సింగును 149-802 ప్ర. సేరముచేసిరిని యును జడ్జిగారు తీర్మానించిరి. జడ్జిగారు వారందరికిని మరణదండన విధించిరి. (2వ సెక్షనుప్రకారము వీరిసాక్షునంతయును పరిభ్రష్టుమవారికి చెంద వేయనలెననిగూడతీర్మానించిరి. అలహాబాదు.

హత్యకు దృఢులు

అలహాబాదు ఫిబ్రవరి 13:— 3-6-1913 న యల్ హాఫ్సుగారు హత్యచేయబడిరి. ఈ హత్యకు తోడ్పడినది బి. రామ సేనక సింగువై నభియోగము తేబడినది. అజమసురు జిల్లా జడ్జిగారి యెదుట విచారణప్రారంభమైనది. ఫిర్యాదీల పత్రమున అలహాబాదు న్యాయవాదులగు అల్లసుగారును హాస్సీపుర్ గావను ముద్దాయపత్రమున లక్ష్మీ న్యాయవాది యగు యస్. డి. లింకనుగారును వాదించుచున్నారు. ఈకేసువలననేప్రాంతమున గొప్పసంక్షోభము కలిగినది. న్యాయస్థానము జనులతో నిండిపోయినది. ఫిర్యాదీలపత్రమున హాస్సీపుర్ గారు వాదమారంభించిరి. చనిపోయిన హర్షురుగారి సోదరులగు ఎల్. హర్షురు పరమేశ్వరరాయి కరిందా గార్ల సాక్ష్యము క్రానుసాక్ష్యము ముగిసినవి. విచారణజరుగుచున్నది.

విదేశీయులతో వ్యూహారము.

అలహాబాదు ఫిబ్రవరి 13:— శత్రువులచేతములకు వెలుపలనున్న శత్రువులబ్యాంకులతో వ్యూహారము చేయరాదని రాజప్రకటన మిటీవల ప్రకటింపబడినది. ఆప్రకటనము హిందూ దేశమునకు గూడ ర్లింపజేయు విషయము ఇండియాదొరతనము వారాలాచించు చున్నారు.

ధిల్లీలో పరిశ్రామిక ప్రదర్శనము.

అలహాబాదు ఫిబ్రవరి 13:— భద్రవర్ష కాన్పురులో జరిగినట్టియు ప్రస్తుతము ధిల్లీలో జరుగుచున్నట్టియు పరిశ్రామిక ప్రదర్శనమును అలహాబాదులో గూడ జరుపుటకు ప్రయత్నములు జరుపబడు చున్నవి.

అస్సాము

హంతకుని కట్టుకొనుట

అలహాబాదు ఫిబ్రవరి 13:— సాగమాయి తేయాకు తోట సహాయకార్య నిర్వాహముడగు ఫాస్టరుగారి నొక తోటకూలి చంపెననియును వానిని పట్టుకొనిరినియును లక్ష్మీపురమునుండి తిరివార్త వచ్చినది.

ధిల్లీ

అధికారులకు వచ్చిన యుద్ధ వార్తలు హిందూదేశపు మంత్రిగారు పంపుట.

ధిల్లీ ఫిబ్రవరి 13:— హిందూదేశపు మంత్రిగారు రాజప్రతినిధిగారి కీక్రిందియుద్ధ వార్తలనుపంపిరి:— కాశ్మీరియా ప్రాంతమునందు, రష్యువారు తమ సోదముల విశ్వముగ కాపాడు కొనుచున్నారు. కొంతసేపామీద బృహలు రష్యువారిమీద పడినప్పుడు, రష్యుప్రముగ వారిని వెనుకకు గొట్టి చేయుచున్నారు. ఇక్కడ తీవ్రముగ సన్నీలతో పోరాటము జరిగినది. మరికొన్ని యుద్ధ ప్రదేశములను రష్యులు పట్టుకొనిరి. కాని జర్మనులుతిరిగి ప్రముగ తలపడుచునలుకను

పడుచున్నవి. తూర్పురష్యులలో జర్మనీవారు చాల సైనికులను తీసికొనివచ్చి మీదపడుటవలన, సరిహద్దుల వైపునకు రష్యులు వెనుకకు వెళ్లవలసినవచ్చినది. జర్మనీ మధ్యభాగమునండి జర్మనులు కొత్తసైనికులను తీసికొనివచ్చిరి. ఇటు ఉత్తరమున తూర్పురష్యులూ, దక్షిణభాగమున జకోవిసాలూ, రష్యులు వెనుకకు వెళ్లిపోవు చున్నారు. కాశ్మీరియా ప్రాంతములకు పడమటిభాగమునను, వార్సాపట్టణమునకు యెడల గను, వీరు తమ సాగములను నిలుపుకొను చున్నారు. మ యు కొద్దిగ ముందునకు పోవుచున్నారు.

ఫ్రాన్సు బెల్జియము యుద్ధరంగములలో కొంగముట్టడులు మామ్రమే జరిగినవి. ఇతరపక్షములకును ముఖ్యముగూడ మేమియు కలగలేదు.

టర్కీవారు ఈజిప్టుమీద దండయాత్రను మానివేసినట్లు తెలియు చున్నది. వెల్జియమునన్న టర్కీవారి సేనలు, బాగ్దాదుకో ఇరేజరమునకొ తీసికొని పోవచ్చును.

జీవనమునకు కావలసిన ఖర్చులు వృద్ధియైన సందర్భములో ఆస్పిత్తు మంత్రిగారు ప్రవేశించుచు, స్వభావసిద్ధమైన పద్ధతుల నవలంబించుట వలన స్త్రీ లి గ తు ల ను కూలమునకు రాగలవని చెప్పియున్నారు. ఆర్థంశ్రమలో పంటలు పండినవి. ఆహారపదార్థములు మున్నగునవి ఐరోపాకు యెగుమతికాగలవు. ఫ్రాన్సు, రష్యు, ఇంగ్లండు దేశముల ఆర్థికమంత్రి లిటీల సమాజేమై వ్యవహారములను సంప్రదించిరి. మిత్రమండలి వారికి గోధుమలను సప్లయచేయుటకుకావలసిన యేర్పాటులన్నియు సర్వవిధముల చేయుటకు రష్యువారిొప్పుకొనిరి. వీరుగప్లయచేయదలచినసరకుకొంతకాలమునకుగాని రాదు. హిందూదేశములో గోధుమలను ఉపయోగించువారికి యిబ్బందియేమియు కలగకుండ అక్కడనుండి చాలసరకును యెగుమతి చేయుటకు యేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. జానునెలతరువాత గోధుమలు విశేషముగ దొరకునని ఆస్పిత్తుగారు తెలిచిచ్చి, సరసముగధరంకు సరకులు దొరకుట దొరతనమువారు చేయకలిగ యేర్పాటు లన్నియు చేయుదురని నూచించిరి.

చుక్కొత్తముద్దునిపాలిటి - కడప జిల్లాలోని పొగిద్దుటూరు మ్యూనిసిపాలిటీగా చేయబడుటకు ప్రభుత్వమువారంగీకరించిరి

పొగిద్దుటూరు రాజ్లదుర్తి వంతెనలు - వీనిని కట్టెడినిమిత్తము ప్రభుత్వమువారు కడపజిల్లా బోరు వారి కరూ 87,000 ల విరాళము నొసంగుట కంగీకరించిరి.

రజర్వలూ వివాదా సాసనము. - దీనికనుకూలముగా బాపట్లలో నొకసభయు, ప్రతిపాలముగా వెలియకుళము మధురలలో రెండుసభలును జరిగినవి; తీర్మానము లామోదింపబడినవి.

కడప డెనల్ డ్యూయి డిప్టీకలెక్టరు: - ఇదివరలో గంజాము డెనల్ డ్యూయికి నియమింపబడినట్లు ప్రకటింపబడిన ఐ. ఎస్. డిప్టీకలెక్టరు వై.కె.ఎ.గారు, సరసాపురమున విడుదల కాకగానే, కడప డెనల్ డ్యూయికిగా నియమింపబడిరి.

రింగూపట్టణములో అగ్నిప్రదర్శనము కలిగినప్పుడు వెంటనే ఆగ్నివారికి తెలియజేయుటకుగాను అక్కడక్కడ యంత్రములను స్థాపించుటకు మునిసిపలు సభ్యులందఱును తీర్మానించిరి.

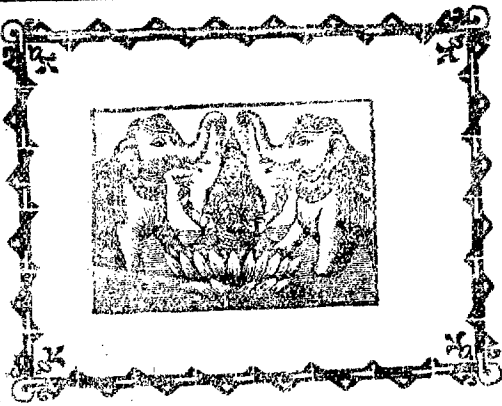
మధ్యరాష్ట్రములలో కొత్తగ నలుగురు పెట్టిమెంటు ఆఫీసరులును, పారిశ్రామిక శాఖాధికారియు, కొ-ఆపరేటివు సంఘముల రిజిస్ట్రారును నియమించుటకు, ఉత్తరువైనది.

కాశ్మీరుద్ద కాశ్మీరుగ నున్నదనియు, నిక్కడకు పంపిన పటాలములు నాణ్యతకు తిరిగివచ్చినట్లును తెలియుచున్నది. మాడలే డి.కె. కమ్మిషనరుగారు 11-వ తేదీని మియత్కాశకు తిరిగివచ్చిరి.

నారాశాస్త్రమును బోధించుటకు అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయమువారు వారాశాస్త్రములో సుప్రసిద్ధపండితులగు, స్నేహజీవాన్ను గారినినియమించిరివీరివికీరియారాజకాలములో నుండిన సుప్రసిద్ధ వాదాశాస్త్రపండితులగు నొకరికుమారులు 11 తేదీని వీరు తమప్రారంభోపన్యాసమును అలహాబాదు పెనేటు మందిరమున నిచ్చిరి. ఆధునిక చరిత్రవిషయమై యాపవ్యసిం చుటకై నియమింపబడిన రమీత్రావ పల్లియమ్మగారును త్వరలోనే తమ యువస్వాసములను కూడ ప్రారంభించెదరు.

అందు పిబ్రవరి 18:— నాసిక్ జైలుదానంతరము
రెండేండ్లకు రూడలందు దొరతనమువారి స్వామ్య మంత్ర్యులు
నొందవలెనని యరువాగులవాడు నొప్పినిరిగద. ఈ మాకు
నకు ప్రెసిడెంటు విజ్ఞాన గారు సమ్మతించలేదు. ఈ చట్టమును
జర్పించుట పిబ్రవరి 19 లేదేదో ముగియగోరుచు నొక తీర్మా
నము నుపపాదించినపుడు సెనెటునందు తిరిగి కలనామారంభ
మయ్యెను.

హాంబుర్గు ఫ్రీబర్గ్ 1848:— చుర ప్రెజిడెంటుయములను
 ప్రోత్సహించుటకు సహాయ భక్త్యనుండలి 12 సంవత్సరముల కెందఱు
 సెలవాఁబుబడినది. ఈమందలివారి నాజ్కలహమామములను
 పరిచెట్టు సంక్షయమున, నేమి క్రిముత, గాంగిగారు అగ్ర
 ప్రవాదిపత్రమును వహించుదురు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1915 న సం! ఫిబ్రవరి 15 న తేది

సోమవారము.

పంచదార పరిశ్రమ.

మనదేశమునందలి కర్షకమల విషయమున ప్రభుత్వమునా రిటినల ఆసక్తిగొని చేయించిన విచారణలో పంచదారకు సంబంధించిన విచారణ యొక్క ఫలము ప్రకటితమయి యున్నది. మనదేశమున చెరకుపంటయగుచునే యున్నది. బెల్లము ఉత్పత్తిచేయబడుచున్నది. అచ్చటచ్చట చక్కెర కూడ సిద్ధమగుచున్నది కాని సంవత్సర సంవత్సరమును మనము లక్షలకొలది విదేశీ చక్కెరను దిగుమతిచేసి కొనుచున్నాము. మనకు నీసామగ్రిని ముఖ్యముగా సంపు దేశముజావా. అచ్చటించుండి మనరాజధానికి 1911-12 న 22.6 లక్షలకును, 1912-13 న 46.7 లక్షలకును, 1913-14 న 40.0 లక్షలకును దిగుమతియైనది. మొరిషసు, ఆస్ట్రేలియా హాంగరీలనుండి వరుసగా 3.6, 4.3, 5.4, లక్షలకును 1.3, 6.9, 5.0 లక్షలకును దిగుమతియైనది. 1910-11 వ సంవత్సరములతో సంతమగు నైదుసంవత్సరముల జామామాను తీసికొనినయెడల జావానుండి సంవత్సరమునకు 7.7 లక్షలకును, మొరిషసునుండి 60 వేలకును, ఆస్ట్రేలియానుండి 2.7 లక్షలకును దిగుమతియైనట్లు తేలుచున్నది. ఈయంతెక్కడ? నేటి యంతెక్కడ? అన్నివిషయములందువలె పంచదార విషయమునందును మనము విదేశజలకు సర్వమును క్రమ క్రమముగా వదలుకొని వారిపై నాధారపడు నారలైనాము. అన్నియుండియు నల్లునివోట శని యున్నదను సామెత మనయెడల సోపొవుచున్నది. ప్రతిపండించు నత్త్రముల వ్యాపారము మాన్ చెప్పరునకు జపానునకు నొప్పజెప్పితిమి. నీలిపండించు పండించుచు నీలిమందువ్యాపారము జర్మనీకి వదలవలసిన వారమైతిమి నూనెగిజలు పండించుచు నూనెతీయు వ్యాపారమును, దానివలని నున్నితి వస్తు నిర్మాణమును ప్రాంసు జర్మనీలకునకప్ప జెప్పితిమి. చెఱకు పండించుచు పండించుచు చక్కెర పరిశ్రమను జావామొరిషసులకు ధారపోసి నాము. వివికంతటికిని కారణము మొదటిది మన యజ్ఞానము, మనకార్య విహీనత్వము, మన పరస్పరవిభేదమునకుట, తేల్లచుచున్నది. ఇతర కారణములున్నవి. వాని వివరణమును రాగలదు. కాని పై కారణములు లేకున్న మనమును వెంటోచేసి యుండవచ్చును పంచదార పరిశ్రమ విషయము కొంచెము విచారించెము. బ్రెస్లరుగారి ననుసరించి చూచితినా మనదేశములోని లోపములు మూడు (1) కావలసిన మూలద్రవ్యములేదు (2) కావలసిన పనివారలకు కొఱర (3) సంవత్సరమున నాలుగుమాసముల వరకు మాత్రమే కర్మాగారములకు పనిదొరకును, తక్కినవేళలో దొరకదు. ఈనూత్రపు విమర్శచాలవది వ్యవసాయ శాఖాధికారులగు ఛార్జిక్యుగారు జావాద్యీపము నందలి స్థితి గతులనన్నటిని చక్కగా నభ్యసించి విప్రులముగా

తమ యభిప్రాయములను తెలిపియున్నారు. వారు నిరూపించు కారణములలో గూడ నీకారణములు కావచ్చుచున్నవి. జావాలో 1900 సంవత్సరము మొదలు చెఱకు పంట యొక్క విస్తీర్ణము హెచ్చింపబడుచు వచ్చియున్నది. 1894-95 ఆంబట్ క్రిందనుండిన భూభాగము 155,515 ఎకరములు 1910-11 లో 325,591 ఎకరములు. ఫలముకూడ నభివృద్ధి యొనర్పబడినది. ఎకరమునకు 1894-95 లో నైవవంట 36.78 టన్నులచేతు. 1910-11 లో 41.95 టన్నులు. ఎకరమునకు నికరము తేలిన చక్కెర 1894-95లో 3.012 టన్నులు 1910-11 లో 4.3. అంతెల యెక్కడ చూచినను నభివృద్ధియే నేడినము జావాలో ఎకరమునకు 42 టన్నుల చెరకు 43 టన్నుల చక్కెర సామాన్యమయి యున్నది. మనరాజధానిభూమిలో సాధారణముగా ఎకరమునకు 2.25 టన్నులు చక్కెరయగుచున్నది. కాని చక్కగా తగిన శాస్త్రీయ పద్ధతులక్రింద పైరుపెట్టబడిన చామర్లకోట తాలివరంబమున్న గవర్న మెంటు భూములలో ఎకరమునకు 4 టన్నులు మొదలు ఆరు టన్నులవరకును నుత్పత్తియైనది. ఛార్జిక్యుగారు ఈయంతెలు కొలది భూములకే యర్హులమన వగుటచేత సర్వసామాన్యముగా తీసికొని యాశలను పెంచరాదని నూచించినను కొక్కవిషయము మాత్రము స్పష్టము. సరియగు పద్ధతుల నభ్యసించి పనిచేసినయెడల మనక్షేత్రము లును జావాక్షేత్రములవలెనే పంటసేగలవి కలవు. ఆవిషయమును ఛార్జిక్యుగారే యొప్పుకొనుచున్నారు. అందుచే నుచితఫలమందుటకు కారణము మనము కావలయును. జావాలోని స్థితులను పరిగణించుచు ఛార్జిక్యుగారు అచ్చట ఉత్పత్తియగు త్వమునకు 60 సంవత్సరములుగా చెరకువైదున కొయి ముచ్చుచేసివారనియు క్రొత్తజాతులను కనిపెట్టుటకు, పెంచుటకు పరిశోధనాలయములను మున్నగు వానిని 1880 వ సంవత్సర ప్రాంతముననే ప్రారంభించినదియు క్రొత్తయంత్రసామగ్రి నుపయోగించుటయందును జాగ్రత్తపడుచున్నారనియు సామర్లకోటలో మనము ఫారము ప్రారంభించినది 1902 లో ననియు కోయంబుక్తురుగో పరిశోధన ప్రారంభించినది 1913 లో ననియు అందుచేత జావాకంటె మనము 50 ఏండ్లు వెనుకపడియున్నామనియు వాఁయుచున్నారు. ఇది యంతయు నిజమేయగును జావాచరిత్రజూచినను ఇటీవల జపాను ఇజే చక్కెర విషయమున ఫర్మోసాదీవిలో మొనర్చిన పనిని జూచినను మన పంచదార పరిశ్రమను పడగొట్టిన దేశములలో ప్రభుత్వమువారు చేసిన ప్రయత్నము తేటపడుచున్నది.

జావాలో

- I పంచదార వ్యాపారము చేయవలయునని వారికి (సాధారణముగా ద్వైవారికి) స్వల్పకష్టములతో లిచ్చుచు పదిసంవత్సరముల కంట్రాక్టు నొసంగుచుండి.
- II కర్మాగారముల కట్టటకును పరిశ్రమలో లాభములు కనిపించువరకును కార్యము జరుగుటకు ఆ అప్పువైకము చాలియుండును.
- III రైతులు కర్మాగారమునకు తగినంత చెరకు పండించి నిక్షేపమైన వెలకు అప్పుల కండ్తీయవలయు నట్లగు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించి.
- IV రైతు తనభూమిలో విదనవంతు చెరకువైకు కట్టవలయును. వారమునకు ఒక్కరోజు ఆ వైరుమేలునకు ప్రతిచూపుకడ వివిధాంగం పనిచేయుండెను.
- V కర్మాగారములలో పనిచేసిన స్వదేశ జనులకు కూలి యుండును.
- VI కర్మాగారాధిపతి నిర్ణయముపై వెలకు ప్రభుత్వము వారికి ఫలములో మూడువంతు అప్పుడు. అప్పుతోపదియవంతును తీర్చును. తక్కిన వ్యాపారము స్వయముగా వరుగుకొనును.

VII కర్మాగారములు చెరకుసరఫరాకు తగినట్లు ఒకటి కొకటి పోటీరూపి రీతిని స్థాపితములైనవి

VIII సురక్షితముగా నేటికిని పంచదార పంచదార కలకు. ఈ యాధిపత్యము కన్న చాకోసాను జరుగుచున్నది. అన్ని విషయము లావర్జుబునున్నది.

ఫర్మోసాలో

జపానువారు ఆ దీవి తమస్వాధీనమునకు వచ్చిన 1894 వ సంవత్సరము మొదలు పంచదారవంతు దిరిగినారు. భూస్వాములగు చీనావారు ఆ భూములలో చెరకు పండించుటకుగాని జపాను కంపెనీలు చెరకును పండించుకొనుటకు భూములకు వారికి నమ్మిచేయుటకుగాని ఇష్టపడలేదు. అందుచేత జపాను ప్రభుత్వమువారు అగినవారుగాను. 1905 వ సంవత్సరమున ఫర్మోసాలో పంచదారపంచదార పేర్కొని ఒక్కొక్క కర్మాగారమునకును నింతచెరువపండించు భూమియు నిష్క్రియించినారు. రైతులు చెరకు పండించి కర్మాగారములకు నమ్మి తీరవలయును. ప్రాతపద్ధతులప్రకారము చక్కెర తామేచేసి ననుకూడ దండితులగుదురు. భూమి చక్కచేయుట మున్నగు పనులకు కంపెనీలకు ప్రభుత్వమువారు క్రమసహాయము చేసియున్నారు. జపానులో ఫర్మోసాపంచదారపై సుంకము లేదు. ఇతరదేశముల పంచదారపై టన్నుకు రు 80 ల సుంకముకలదు.

ఈ ప్రయత్నములను వర్ణించి ఛార్జిక్యుగారు ఇండియా యిట్టి మూలసూత్రముల కంగీకరించునాయని ప్రశ్నించి అంగీకరింపదని తాము తలచుచున్నానని వ్రాసిరి. నిశ్చయముగా నంగీకరింపదు. జావా, ఫర్మోసాలు చిన్న ద్వీపములు. వాని ప్రజల ఆంగ్ల ప్రభుత్వమునందండి ఆంగ్లవిద్యను గడించి ఆంగ్ల స్వాతంత్ర్యము నభిలషించు కొటానుకోటులుగారు. ప్రజలందరికరింపనిసంతమాత్రము చేత ప్రభుత్వమువారికి పూచీలేదను మాటకానేరదు. ఛార్జిక్యుగారు మార్గమును సూచించినారు. పరపతికర్ణతే నాశయున్నను నదిదూరముట. చెఱకుజాతిదినదినాభివృద్ధియగుచు వచ్చినయెడల క్రమక్రమముగా తక్కినయభివృద్ధికి మార్గమేర్పడ వచ్చునట! పరపతి పద్ధతిచేమన రైతులు కలియ బలుకుకొని ఆయా ప్రాంతములందలి కర్మాగారములకు తగినంత చెరకును పైరుచేయగలుగు నుగనుట, సరియైన యుపక్రమ ప్రయత్నములుచేసిన యెడల, కనుదూరముగ నుండునదిగాదు. పరిశోధనలు ప్రభుత్వము వారిప్పటికే యారంభించి యున్నారు. వానిని గట్టిగానభివృద్ధిచేసి దేశపుత్తులను ప్రోత్సహించిన యెడల చిన్ని జానకంటె ఇండియాలోకన్ని నుకంకులో ఎక్కువ పని జరిగిత్వరలోనే ఈదేశము పైకి రావచ్చును. ఈకార్యము లన్నియు జరుగుచుండగా జపానువలె మన ప్రభుత్వమువారును బయటి పంచదారపై సుంకము వైచినయెడల దేశపుగిరాకిలో విశేష భాగము మనపంచదారకు కలిగి ముందుకు లాభకారికావచ్చును. పరిశ్రమను నడుపుటకు తగిన సనుసాధనములతో దరఖాస్తుచేయువారికి ప్రభుత్వమువారు గెరెంటీల మూలముగా నేరు, అడ్వాన్సుల మూలముగానేసి, సాయము చేయవచ్చును. ఈమాత్రముచేసి ఉత్తమ వ్యవసాయ మర్కములను దేశభాషలయందు విరివిగా వివరించి తెలిపి ఉచితరీతిని పరిశ్రామిక పండితులను పుష్కలముగా నిర్దేశించిన యెడల, ముందప భూమియెందుల ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధములలో ప్రభుత్వవారి లాభము వలె సర్వస్వముధానభాగముయందు చిన్నిరూపా ఫర్మోసాల్లెస్టు నిలువలనో ఛార్జిక్యుగారు ఆలోచించుకొని పనికి బాగునునని నమ్ముచున్నాము. మనసిద్ధాంతములు మనసిచ్చి ఈసంగతిని విమర్శించురు గాక యని కోరుచున్నాము.

దేశీయమహాజనసభాసమైత్రనము.

లోకమాన్యగోకలేగారి కథనము.

[స్వయం ఇండియా పత్రికనుండి ఆంధ్రీకరింపబడినది]

దేశీయమహాజన సభాసంఘాగమనకు ఆనివీసెంటుమ్మ గారు చేసిన ప్రయత్నములు విఫలములగుటను గూర్చి యామె ప్రకటించిన నివేదనమువలన గతమాసమున కొందరు వంచన భావముతో ప్రచురపరచిన విరుద్ధవాక్యముల సందిగ్ధభావము నివారణమైనది. అయినను దేశీయమహాజనసభా సమాజేశమున కనతిర్యక్తమున నేను బాబూ భూషేంద్రనాథసగుగారికి వ్రాసింలేఖనల తిలకుగారిని నేను చాటు పోటు పొడిచితి నని ఆయన తన పత్రికలలో నైసర్గిక దుర్భాగముతో నిం కను వ్రాయుచుండుట వలన యభ్యర్థముగ జరిగిన విషయము లను నేను వెల్లడిపరచు నవసరము కలిగినది.

ఆనివీసెంటుమ్మగారు ప్రకటించిన యుత్తరమున నుడువ బడినదిని నేను డిశంబరు 8 వ తేదీ వరకును ఆమెనుండించిన ప్రధానముగ కవరణ కనుకూల భావమునే కలిగియుంటిని. ఆపక్షము తిలకుగారికిని సుబ్బారావుగారికిని కొంతకంభావణ జరిగినది. ఆసంభావన మిప్పుడెల్లరును వినియే యున్నారు. సుబ్బారావుగారు పూర్వాసంగమునకు మహాసభా కార్యదర్శి గా స్వభవ్యవర్తనచేయుచున్నాడు. ప్ర.త్వీ యుండి రని యు కమ్యునిస్టుడాయన సుం యోగ సభా సమాజేశ కవరణం విధికోత్సాహమును బూరి గొండెనయును మనము జ్ఞాపకముంచుకొన వలెను. డిశంబరు 8 వ తేదీని తిలకుగారిలో సుభాషించిన పిమ్మట సుబ్బారావుగారి కభావము పూర్తి గా మారినట్లుంది. ఆయన తిలకుగారియొద్దనుండి నాకడకు వచ్చివెంటనే "తిలకుగారిలో సమాధానపడుట యసాధ్యము. ఆయనయును, అయినపక్షము వారును మరల సభకు వచ్చిలేని పురాతన కలహమును మరల పోర్చుకొనింపబడునని తిలకుగారు స్పష్టపరచిరి." అనునదియే సుబ్బారావుగారు నాతోనుడివిన మొదటివాక్యము. పిమ్మట తిలకుగారు చెప్పినవిషయముల నన్ని టిని సంగ్రహముగ నిటుల నాకు సుబ్బారావుగారు తెలిపిరి.

"నూచింపబడిన సవరణను తాత్కాలికముగానే తిలకు గారు భావించిరి. వెనుకటివలెనే ప్రతినిధులను ప్రభాసభలలో నెన్నుకొనుపద్ధతి నేను మరల నేర్పరచు వలెనని ప్రయత్నించిరి. చెన్నై పురిసభలోని వారిండుల కంగీకరింపక నూచింపబడిన సవ రణను మాత్రముంగీకరించిననుగూడ నండుల కంగీకరించి సభను జేరి వెనుకటివలె ప్రభాసభలలో ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుపద్ధతి నేర్పరచుటకు ప్రయత్నించెదనని ఆయననుడివిరి.

"కాననానకూలముగ విధానమున నాంగ్లసామ్రాజ్యా ధీమగు స్వరాజ్యమును మాత్రమే హిందూదేశమునకు కలిగించుట మహాసభాదర్శనమున కథనమును తిలకుగారును తిదనసురులు సంగీకరింతురుగాని యండుల కవలంబింపబడవలసిన కార్యక్రమమునందు మాత్ర ముద్ధయజక్షములవారికి నభిప్రాయభేదముకలదు. నిజముగ నభిప్రయత్నమువారియెడల నుభయ జక్షములవారికినిగల భావమునుగూర్చిన పక్కపగుచున్నది. ఔనుక నొకసారి భూషేంద్రనాథ వసుగారు నుడివినకీర్తిని వ్యతిరేక భావనిరూపించుచు సహవాసమే మితివారులభావము. కేవలము వ్యతిరేకభావమే నూతనపక్షము వారి భావము. "తిలకుగారి యభిప్రాయానుసారము ప్రస్తుతము మహాసభయం దవలంబింపబడుచున్న విధానము నిష్ప్రయోజనము. కానన సభలలోను పురపాలకసభలలోను లోకయబోధలలోను ఎన్ను కొనబడిన సభ్యులసంఖ్య యధికముగ నొనర్చుట ఆసభల కధికారము హెచ్చించుట మున్నగు స్వల్పసంస్కారము లటుగబడుచున్నవి. గోవులుగారు తెండుసంస్కరణలు రాయ లకమిషనుకొరకు కామంజియును వినియోగించిరి. దానిఫలిత ముగ మనదేశీయులకు సివిలుసర్వీసులో మరికొన్ని యుయోగ్య ములు లభించిన లభించినపు. ఇట్టివానిలో నెట్టిసంబంధమును కలిగించుకొనవలదని చేకీయులను తిలకుగారు కోరెదరు. సామ్రాజ్యాధీనముగ స్వరాజ్యము నొసంగుడను నొక్కొకరి కను వివాదమే ఆయన కోరెదరు. హిందూదేశముకొర కొకస్వ రాజ్యకాశనమును ఇంకాదుదేశమందలి రాజ్యాంగ (పార్లమెంటు) సభలో ప్రతిపాదించవలెనని ఆయన అచటి కార్మిక సంఘసభ్యులలో నొక్కరిని ప్రోత్సహింపచెదరు. ఆయొక్క విషయమును గూర్చి మాత్రమే యాందోళనము సంభయించెయ్యదని దేశీయులవాయన ప్రోత్సహించెదరు. వ్యతిరేకవిధానమున ప్రోత్సహించుట 80 సంవత్సరములలో స్వరాజ్యమును

బడయగలిగిరి. అటులే కాననవ్యతిరేకము కానంతవరకు వ్యతిరేకవిధానములను మనదేశీయులు గూడ నవలంబింపవలెను. అట్లాసర్పిననే మనకొరకును పెరవేర్చునట్లు మనము ప్రభుత్వము వారిని బలవంతపెట్ట గలుగుదుము.

"తిలకుగారును వారిపక్షమువారును మరల మహాసభ లోనికివచ్చుట కవకాశము కలిగినానని వారియభిప్రాయానుసార మును మహాసభను నడుపుటకు తగినంతమందిని తమపక్షమునకు త్రవ్వకొనుటకు వారు ప్రయత్నించి హెచ్చుసంఖ్యవారి మత ము నవలంబించునట్లుచేయుదురు. కానితో వారియభిప్రాయానుసారము పనిచేయుటకు వారు ప్రత్యేకసభ నేర్పరచుకొందురు. 1907 వ సంవత్సరమున నతివాదులు బోధించిన విధానము నకు నేడుతిలకుగారు నుడివినవిధానమునకును భేదమేమియును లేదు." ఇటుల సుబ్బారావుగారు నుడివిరి. నేనతివాదులవిధాన ము నెదురకపోలేదుగాని వారుదానినివ్యక్తప్రాయముగ నిర్ణయ తలంచుచున్నారని యనుకొంటినిగాన నీకథయంతయు వినగ నాకు చాల వింతగలిగినది. దేశమందలి వివిధభాగములలో నున్న పెక్కుమంది సామిక్రతులకు నతివాదులతో నేనుమాచ్చు టించి యుండుటవలన నాకటి భావము కలుగుటకు కారణ మైనది. ప్రస్తుత స్థితియందు హిందూదేశమున మహాజన సభవారలంబించిన విధాన మొక్కటియే మనకు రాజకీయాందోళనార్హమగు విధానమును విషయము నతివాదులునుగూడ గ్రహించగలిగిరి నేను తలంచితిని. మియును గత ఆగష్టునెలలో తిలకుగారు పత్రికలలో ప్రకటించిన స్వకీయ లేఖనలనుగూడ నాయూహ మరంత బలపడినది. కాని సుబ్బారావుగారితో తిలకుగారు తమ భావముల నిటుల స్పష్టపరచిన మీదట నూచింపబడిన సవరణ నేనంగీకరింప తుండుటయే యుక్తమని నాకు తోచినది. కాన మరునాడు సుబ్బారావుగారు చెన్నై పురి కేసుచండినపుడుటల నాయభిప్రాయమును ఆనివీసెంటుమ్మగారికి తెలుపవలెనని నేనాయనను కోరితిని.

డిశంబరు 18 వ తేదీనకును స్థితి గతు లిటుల నే యుండినను. "ఈ సంవత్సరము సమాధానము కలుగునను నాకలన్నియును నిరాశయొనదని తిలకుగారు బాబూమోపి లాళ భూషుగారికి వ్రాసినలేఖను భూషుగారు నాకుచూపిరి. మియాభిప్రాయమును మీరుమార్చుకొనినచో దానికి కారణ మేమని" భూషేంద్రనాథవసుగారు వ్రాసినలేఖ నాకానాడు చేరినది. నేనందులకు ప్రత్యుత్తరముగ నొకదీర్చుచునలేఖను వ్రాసిదానిలో తిలకుగారికిని సుబ్బారావుగారికిని జరిగిన సంభాషనవివరించి నేనాసంభాషణవృత్తాంతమును వినినపిమ్మట నావిషయమున నాయభిప్రాయమును మార్చుకొనవలసి వచ్చిన దని నుడివీరిని. నామాటయందు కొంత గౌరవభావముగల ప్రధానమిక్రతులకు కొందరికీగూడ నాలేఖప్రతులును రహస్యముగ నేనుపంపితిని. సాధారణముగ నిట్టిలేఖలు పత్రికలలో ప్రకటించబడును గానట్లు ప్రకటించబడినచో చర్చపెరుగుట వలన నికముందెన్నటికినిగూడ సమాధానము కలుగకపోగలదని నాలేఖప్రతికలలో ప్రకటించబడుతుండుటకే రహస్యమని నుడివి తిని. రహస్యలేఖమున కవలంబితకన్న నధికమగు సర్దుమతము. నేను చెన్నై పురిసభకు వెల్లియండినచో నేనివిషయమును స్వయముగనే సామిక్రతులకు తెలిపి యుండును. సుబ్బారావుగారికిని తిలకుగారికిని సంభాషణ జరుగుచున్నప్పుడుట నుండిన ప్రాధెసరు విజపుర్కరుగారికి నేనా లేఖను మొదట కనుబడిచితిని. నేను తిలకుగారి భావమునుగూర్చి నాలేఖలో వివరించిన విషయములు సంగతున్నవని ప్రాధెసరుగారుగూడ సమ్మతించిరి.

డిశంబరు 19-వ తేదీని సమాధాన విషయమును గూర్చి నేను స్వయముగ తిలకుగారిలో ముచ్చటించితిని. అపుడాయ నకును నాకును జరిగిన సంభాషణయును సుబ్బారావుగారిలో నాయన చెప్పినభావములనే మరల సేరపరచిరి" మీరు సుబ్బారావుగారిలో మియాభిప్రాయము నిటుల వెల్లడించిన పిమ్మట సమాధాన విషయమునకు నేను సహకారిగా నుండుట కేవల మసంభవము. మిరట్టియభిప్రాయములు కలిగియుండుటచే మహాసభకు చేయుముకలుగుపట్టుమిర్రాసభకు మారముగనుండుటయే యుక్తమని" నేను ధారాళముగ నాయన మొగము మందరనే నుడివీరిని.

సుబ్బారావుగారిచే వ్రాయబడి తిలకుగారిచే పంపిం గింపబడిన పత్రికలలోని విషయములనుబట్టి గాక తిలకుగారు చెప్పినసంగతులను గూర్చి నాతో సుబ్బారావుగారు ప్రత్యేక ముగ నుడివిన మాటలనుబట్టి నేను బాబూ భూషేంద్రనాథ వసుగారికిట్టి లేఖను వ్రాసితినిని తిలకుగారు నేర మాకోపించు చున్నారు. ఇట్లు నిందమోపుటలో నాకును తిలకుగారికి నొక పక్షము క్రితము జరిగిన స్థితియుత్తర ప్రత్యుత్తరముల తోని యొక విషయము నాయన మరుగుపరుచుచున్నారు. ఆ యుత్తరముల నాయన ప్రకటింపదగునుగాని ఏలకో ప్రక టించి యుండలేదు. ఆ నిర్వచన పత్రము మరియొకవారము దినములవరకును నాకు చేరలేదనునదియే తిలకుగారు మరుగు పరుచుచున్న విషయము. నేను భూషేంద్రనాథవసుగారికి లేఖను వ్రాయు సమయమున నా పత్రికను నాయుడుటనున్నచో నేను వానిలోని విషయములనే యాధారము చేసికొని వ్రాసియుం డును. నా యభిప్రాయము ననుసరించియు క్రితములోని విష యములకును సుబ్బారావుగారు స్వయముగ చెప్పిన విషయ ములకును భేదము లే నేలేదు. గంటలకొలది వారిరువురకును జరి గిన సంభాషణసంగ్రహ మా పత్రికాను వ్రాయబడియుండుటచే తమ మరల తిలకుగారు దానిని సవరించియుండుటచేతను తమ తో తిలకుగారు చెప్పినట్లు సుబ్బారావుగారు నాతోచెప్పిన విషయములలో పెక్కు విషయములూ పత్రికమున కనబడవండుట యబ్బురముకాదు. కాని ముఖ్యాంశములన్నియు నా పత్రికాన గలవు. తిలకుగారు యొక్కయు వారిపక్షము వారియొక్కయు విధానములు ప్రస్తుతము మహాసభ వారసునరించు విధానములకు భిన్నములు. ఆ పక్షము వారు మరల సభకు వచ్చి నచో వారభావములను ప్రబలిం చుటకు వే సుకటి వలెనైవారు మరల బోరవలసి యుండురు. మహా సభలో వారి యభిప్రాయముల ననుసరించి వారి సంఖ్యసభ కముచేయుట వారు ప్రయత్నిం చెయుచురను నదియే ప్రధా నముగు నంశము. అతిరేకపక్షమువారు 1908-వ సంవత్సరము నుండియే విరతినొడి యున్నారుగాన స్వపక్షమువారి భిన్ని విధానములనుగూర్చి తిలకుగారు ముచ్చటించిన విషయము 1906-1907 సంవత్సరములలో సాసంఘమువారు స్పష్టముగ ప్రకటించిన విధానములకే వర్తింతుగలవు. 8 సంవత్సరముల క్రితమాగందరగోళమునకు పాల్పడినవారి కావిధానము లిట్టివని మరల తెలుపవలెదు. సంగ్రహముగనవి. ప్రస్తుతిమాచరింప బడు మహాసభా విధానమును యాచకవృత్తి యనియు ప్రస్తుత ముననున్న సభానాయకులను చాటుకాటనియు, నిరసించు టయు విరోధభావమును, సర్వబహిష్కారమును ప్రధానములుగ గల విధానము ననుసరింపవలెనని బోధించుటయునై యున్నవి.

విషయ నిర్ధారణ సభలో కలిగినయొక విషయ మును నేనిపు డెత్తికొనవలసి యున్నది. దానిని తలపఠండు. టయే నాకుసంతసముగాని ఆయంశము దుర్భిప్రాయవ్యాపనకు సాధనముగా చేయబడుచుండుటచే నే నెత్తికొనక విధిలేదు. మహాసభా సంవిధానమందలి సవరణలను చర్చించుసందర్భమున భూషేంద్రనాథవసుగారికి నేను వ్రాసిన లేఖనుగూర్చి ఆయన నుడివిరి. "అనకాశమున్నచోట ప్రభుత్వమువారి సహవాసమును. ఆననరమైనచోట వ్యతిరేక భావమును" మహాసభ వారలం బింపదగునా? లేక "నిరంతరమును వ్యతిరేకభావమునే" పూన దగునా యనువిషయము ప్రధానమైనది. కాన సమాధానమును గూర్చి మనము చర్చించుటకుముం దీవిషయమునుగూర్చి తిలకు గారి యభిప్రాయమును మనము స్పష్టముగా తెలియదగునని భూషేంద్రనాథవసుగారు విషయనిర్ధారణసభలో నుడివిరి. "ప్రభుత్వమువారిని బహిష్కరించుట" యనుపదమునుభూషేంద్ర నాథవసు గారు రుపయోగించలేదు. నాలేఖలో నేనుగూడ నుపయోగించలేదు. "ప్రభుత్వబహిష్కార" మనుపదము 1906-1907 సంవత్సరములనుండియు నూతనబోధనములలో ప్రధానస్థానము నొకమించుకొనియుండుటవలన తిలకుగారి మనసులోనున్న విధాన మదియే యగునని చెన్నై పురిలోని ప్రతి నిధులలో పలువురు సహజముగ తలచియుండిరి. ఆనివీసెంటుమ్మగా డీసర్వసామాన్యభావమును గ్రహించి మి యభిప్రాయ మిదియేనాయని తిలకుగారికి తెలిపినది. ప్రభుత్వ బహిష్కారము నే నెన్నడును బోధించియుండలేదని తిలకు గా రాశ్చర్యకరమగు ప్రత్యుత్తరమునొసంగిరి. ఈ ప్రాంతము నందలి అతివాదులబోధనలను భూషేంద్రనాథవసుగారు బా గుగా నెరిగియుండక బోవుటచే నీతితివాదులు చూచుటవలన వ్యక్తిభావముల నికముందు దడవవండుట యుక్తమని నుడి విరి. మరియొక తిలకుగారు సభలో లేనపు డాయనభావము లనుగూర్చి నుడివిరింప లకు తమవిచారము నెరిగించుచు ప్రక్క

యొక్క మంచి చెడ్డలనుబట్టియు సభ్యులు విచారించదగునని నుడివిరి. బానుగాటలుతమపూజనములు నడుపుటవలననే తిలకుగారు తమ క్రకములు జరిగినది లోకలయెదుట నుడువ పాపానించుచున్నారు. వారు ప్రాతవిషయములను మరల వైకిరియు తలపేమియునలేదు "నేనిపుడు ప్రభుత్వ బాహిష్కారమును బోధించుటలేదని" మాత్రమే తిలకుగారు నుడివినచో నేనివిషయమున నేమియును నుడువకయేయుండును గాని నెన్నడైనటుల పరికియించినాయని తిలకుగారు స్పష్టముగ పూర్వపక్షము చేయుచు, ఆయన యభిప్రాయముల యంద మహానము గలవా రామన క్రమము చేపితను నభిప్రాయము నాయన లోకలకు కలిగింప మాయచుండుటవలన ప్రజా విషయములలో భావములు తక్కువగుండునను నూహతో తిలకుగారు ప్రకటించుచున్నారని నేను మడువలసినవాడనై తిని. మహాసభాధికారముక్రింద "ప్రభుత్వబాహిష్కారమును" ప్రజల కతివాదులు బోధింప నవకాశము లేకుండునట్లు బహిష్కారతీర్మానములోనిపదము అపయోగింపబడకుండ చేయుటలే తిలకుగారు బుద్ధిపూర్వకముగ నూరరు సభను ధ్వంస మొనరించిన విషయ మాసభకువచ్చినవారి కందరికిని గూడ తెలిసియున్నది. "హిందూదేశమున నవకాశ" యను కీర్తి కతో నెవనినూ గానప్రాసిత గ్రంథమునందుగూడ నీయంశమువివరింప బడియున్నది. ఆ రోజులలో తిలకుగారుసంగిన యుపన్యాస ములకుండియు వ్రాసినవ్యాసములనుండియు వారి కిట్టిభావము కలదనట తపోవర్తకములను చూపవచ్చును. సుండియముల నన్నిటిని బొలగించుటకుగాను తిలకుగారుసంగిన లెండు యువ వ్యాసములలోని లెండుభాగములను మాత్రమేమెడిచి తక్కినవి మహామును ప్రవలనిగారణమునకే వదలుటతో తృప్తిచెందు చు న్నారు. 2-1-1907 లో కలకత్తాలోఁబూర్వసంఘవిధానము" లను విషయమునుగూర్చి యొక్క ప్రభాషలోనిటుల తిలకుగారు నుడివిన ప్రకటించబడినది.

మీరొద్దిప్పుడును మీరేలేక కలనను విషయమును మీరు ప్రశంసించుటకు నుండియే మీరేలేదనిగన పనియని నూతన సంఘమువారు మిమ్ముకొరుచున్నారు. మీరు స్వేచ్ఛను బడయ వలెనని బడయగలరు. మీరు స్వేచ్ఛనుబడయ గోర నిచో మీరు క్రంగిపోయెదరు. మరల నెన్నటికిని తలయెత్తకుండ గూడ క్రంగిపోయెదరు. మీలో పెక్కుమంది కాయధములను బూనుట కంగికారముండదు. మీరు ప్రత్యక్ష నిరోధమున కకటలైనను పక్షాత్తి నిరోధమునకును స్వాధీనిముఖకును, స్వకార్యవిరతికిని మీరు శక్తిలేకుండునా? ఈవిదేశ ప్రభుత్వము వారు మిమ్ము పాలించుట లో మీ సహాయము మానుకొనునంతవరకైన మీరా కార్యములనుచేయవలరా? ఇదియేబహిష్కారము. బహిష్కారము రాజకీయముగు నాయుధమని మేమునుడువుటలో నిలిచేమాభావము. పక్షులను పోగుచేయుటను నెమ్మదియెల కొట్టుటను, మనమువారికితోడ్పడరాదు. హిందూదేశభవము తోడను గత్తముతోడను హిందూదేశమునకు వెళువలను సరి హద్దులైటను యుద్ధముచేయుటలో మనము వారికి సహాయము చేయరాదు. వ్యాజ్యపరిపాలనమనందు మనము వారికి కానట కారాదు. మనము ప్రత్యేకముగ వ్యాపారసామల నేర్పరుచుకొనవలెను. తగిన సమయము వచ్చినపుడు మనము పన్నులను చెల్లించుటకుగూడ నిరాకరింపవలెను. మీరందఱు నేకమై దీని చేయుగలరా? మీరట్లు చేయగలిగినచో లేపటి నుండియే మీరు స్వతంత్రులు బడయ గలగుదురు.

పూనాలో శివాజీయత్నన సందర్భమున 25.8-1907 న తిలకుగారిట్లు నుడివిన ప్రకటించబడినది.

"మీ రభ్యంతరము యనాదరణమును పొందు వారు నైనుగూడ మీరు చేయదలంపినచో పరిపాలన సాగకుండ చేయకత్తి మీరున్నదను విషయమును మీరు గ్రహింపవలెను. ఇనుపదారులను తొలగివార్తాపాపములను నడుపువారు మీరే. పన్నులను నిర్ధారణచేసినవారుయేవారు మీరేపరాధీనులుగ నుండి పరిశ్రమచున్నను సర్వభార్యములనుచేయువారుమీరే. ఈతీర్మానికొప్పదనము చేయుటకన్న మీగతియు తాళి వృద్ధి కనుకూలముగు నుత్తమవిధానమున మీరేల పనిచేయ గూడదను విషయమును మీరాలోచింపదగును. వీలైనచో మీకిచ్చుచున్నదీని దినమున కర్ధరాపాయి తీరమిచ్చి యూ రోప్రు దేశీయులను రప్పించి మీస్థానమున వారిచే పని చేయించుకొనవలెను.

నేనిక నొకవిషయమును మాత్రము నుడివి విరమించెదను. బాబూభూషేంద్రశాధ బానుగాటికీ నేను వ్రాసిన రహస్యతీఖను ప్రకటింపవలెనని తిలకుగారు నన్నడుచున్నారు. సాధారణముగ నేనట్టిప్రశ్నను గమనించితే యుండనుగాని

ప్రస్తుత ప్రత్యేక సందర్భములనుబట్టి బాబూభూషేంద్రశాధ కనుగాట దానిని విషయనిర్ధారణ సభలో నువాహించుట వలనను, అది రహస్యమును కారణమున తిలకుగారు దాని శాధారణము చేసికొనుచుండుటవలనను, నేను దానిని తిలకుగారికి గాని అయినచే నియంత్రులగు మరెవరికిగాని మాపుటకు సిద్ధముగా నున్నాను. వారు దానిని చదివినప్పటినుండ ప్రకటింప గోరెదనని నేనొకవరస పక్షి కంపుటకు సిద్ధుడను. పునా, 9-2-1915. జి. కె. గోఖలే.

నాలంటీరు పటాలము
బొంబాయి ఫిబ్రవరి 14:— బొంబాయి యుద్ధ భూమికి వేలిన నాలంటీరు రైఫిల్ పటాలము పతనమైనది అందఱు కచ్చి నది. అని బొంబాయికి వచ్చిన వార్తలవలన తెలిసినది.

బొంబాయి గవర్నరుగారు
బొంబాయి ఫిబ్రవరి 14:— వీరు బుధవారము నాడు బొంబాయి చేరుదురు. శనివారమునాడు పంజాబునుచూడకు.

కరాచి
నక్ వారంబైచిరాలి.
వీరు కరాచినుండి ఢిల్లీవరకు శ్రీవైస్రాయిగాతో నేరుడు.

సింధునది సరదాను
సుక్కురునదికి పొంపుట
కరాచీ ఫిబ్రవరి 15 సింధునది సుక్కురు నదీత్రయముకర్త ఆకస్మికముగ పొంగింది. ఈనదీత్రయ పంజాబులో విశేషముగ వర్షము పడుటచే యింకను నీరు రావచ్చును. దీనివలన సింధు నదిలోనికి ప్రవహించుచున్నది నీరు కృత్రిమము. దీనివలన పల్లపు భూములలోని నంటకు వ్యయమైనది కలుగును. మెట్టభూములలోని నంటలకుకూడ యింకనుకర్షించి నీరు వచ్చినయెడల, భంగమురావచ్చును. గోధుమలధర చాల పెరిగి పోయినది. ఈధర యింకను వృద్ధిచుకునని భయపడుచున్నారు. ప్రస్తుతము గోధుమలు చుణుగురు 6-12 లు వంతున వికరియింప బడుచున్నది. పిండియంత్రకాలవారుగోధుమలను కొనుచున్నారు. దోలతనమువారికి గోధుమలు సప్తయిచ్చేయుటకు కంట్లాపు పుచ్చుకొనిన యెగురుని కంపెనీలవారికిని వీరికిని పోటీలుగ నుండుటవలన ధర లంతవిపరీతముగ హెచ్చినవి. దీనివలన వీర సాదలకు చాల యిబ్బందిగలుగుచున్నది.

కలకత్తా
బంగాళా ఆంబులెన్సుకోరు.
కలకత్తా ఫిబ్రవరి 15:— బంగాళా ఆంబులెన్సుకోరు సందర్భమున, సర్వాధికారిగారు, భూషేంద్రశాధ బోను గారును, ప్రజలను సాహాయ్యముచేయవలసినది ఇటీవల విజ్ఞాపనచేసిరి. ఇదిగాక, కలకత్తా కార్పొరేషనువారినికూడ సాహాయ్యము చేయవలసినదని యిప్పటికే ఉత్తరమువ్రాసిరి.

అలాహాబాదు
బార్బరుగారి హత్య.
ప్రాప్తాహమచేసినందునకు విచారించబడుట
అలాహాబాదు ఫిబ్రవరి 14:— అరెస్టు వార్తలను అనుచుచున్న హత్యచేయబడిన సందర్భములో దంబు, అనుత దును రఘు అను నతడును, బుష్తఅనునతడును విచారించబడి శిక్షించబడిరి. ఈవిచారణయొక్క వివరములివి. దంబుకు మరల బందనము రఘు, బుష్తలకు యాదత్తీవ ద్వీపాంతరవాస శిక్ష యు విధింపబడినది. మరొకరు విడుదలచేయబడిరి. వీరికి విధించినశిక్షలు 1913 న సరికొత్తముగా ప్రాకృత్యవారీకలన భాయి పరు ప బ డి డి. బార్బరు గారు తమయింటి పంది బయటలో నిర్మించుచుండగా హత్యచేయబడిరట. ఈహత్యకు ప్రాకృత్యవారీకలనందునకు రామ నేక సింగ అను జమీదారుడు, విచారించబడుచున్నాడు. దంబు ఇరినికారు రామ నేకననకును, బార్బరుగారితో తప్పక విరోధమున్నదని యు, వీరిహత్యతో కొంత సంబంధమున్నదనియు ప్రాకృత్య వారు తమతీర్పుతో నువాహించిరి. కాని రికార్డునుబట్టిచూడ గా, సంబంధముండినట్లు సాత్వమేమియులేదు. రఘు అను నతడును, బుష్త అనునతడును, బార్బరుగారి నొకడు. ఇంటిని రక్షించుటకు బార్బరుగారు కాపలాగా నుంచిన పక్కలను వాకరులిద్దరు హత్యజరిగినవాడనతలకు పంపివేసిరి. హత్య చేసినవారిలో నొకడు దిలను అనువాడు అత్రావరుగ తిరిగి సాత్వమిచ్చెను. అత్రావరు కుట్రనంతలను బయలుపెట్టెను. విచారణజరుచున్నది.

జి. ఇ. వాన్సుగారి మరణము.
అలాహాబాదు ఫిబ్రవరి 14:— జి. ఇ. వాన్సుగారు ఇంగ్లండులో చనిపోయినట్లు తెలియుచున్నది. వీరివయస్సు 70 సంవత్సరములు. వీరు పూర్వపు బాన్సి డివిజను కమిషనరుగనుండి 1889 లో నివిలు కాఖిలానుండి పని వారించుకొని వెళ్లి పోయిరి.

రైల్వే ఉపద్రవము
సయద్ పూరు ఫిబ్రవరి 14:— శనివారమునాడు కెల్ల వారుజామున 8 గంటల 37 నిమిషములవరకే పిలొంగునుండి వెళ్లుమెయిలుబండి, సాంబాల్ రైల్వేవద్ద బయలుదేరుచు లైను మీద నిలవయున్న వాగెనుకొట్టుకొనెను. ఎవరికిని దెబ్బలు తగలలేదు. పట్టాలకు అడ్డుముగావడిన వాగెనులకు 7-40 గంటల వరకేతీసివేసిరి. 4 గంటల ఆలస్యముగ మెయిలు వెళ్లినది. ఈకారణమువలననే ప్యాసింజెరు లైలుకూడ 4 గంటలకు వైగా ఆలస్యమైనది. అని డిప్టర్లకు ప్రాఫిట్ నూపరెంటుగాడు టిల్లిగ్రామును పంపినారు.

బర్మా
బర్మా మెడికలు బిల్లు.
రంగును ఫిబ్రవరి 13:— బర్మాలో వైద్యకృత్తిని అవలంబించినవారు తమపేర్లను రిజిస్టరు చేయించుకొనుటకు ముందుగబోవు బర్మాకాపససభలో నొకటిలు ప్రవేశపెట్టబడు ను. వైద్యపరీక్షలలో నెక్కి వైద్యకృత్తి సభించించిన వారిపేర్లను రిజిస్టరుచేయుటకు యాబిల్లు ఉద్దేశపడెదనని. అట్లు రిజిస్టరుచేయబడిన వైద్యులు, వైద్య సంఘమువారి వైద్య క్షమాధికారమునకు లోబడి యుండురు. ఈ సంఘములో 9 గురు సభ్యులుండురు. వీరిలో 5 గురును బర్మాలోతమపేర్లను రిజిస్టరు చేయించుకొని వైద్యకృత్తిని అవలంబించినవారు ఎన్నుకొందురు. తక్కిన వారుదొరతమువారివలన నియమింపబడుదురు. వైద్య సంఘముకు లోబడియుండు రిజిస్టరు ఒకరు నియమింపబడుదురు.

(తెల్లి గా)పుత్తిగెలు సరిగపనిచేయకపోవుటచే నీవార్త బర్మానుండి వచ్చుటలో నాలస్యమైనది.)

నోటీసు.
ఎ. సర్వోత్తమ రావుగారికి. ఆరణి జాగీర్దారులగు మ-రా-రా-శ్రీ, ఎ. వి. తిరుమలరావు సాహేబు వారొసంగిన అధికారపత్రక రద్దుచేయబడినదని యిందు మూలముగా తెలియ పరుపబడినది. దీనికి సంబంధించిన అందరును, పై బేర్కొనబడిన ఆరణి జాగీరుదారు తరపున సదరు ఎ. సర్వోత్తమ రావుగారితో ఏ విధమయిన జోక్యము గలిగించుకొన రాదని, యిందుమూలమున హెచ్చరించబడుచున్నారు.

షార్టు, బి.వెస్ అండ్ కో
ఆరణి జాగీర్దారునకు అట్టార్నీలు.

Stop Press Telegrams.
Rise in the Indus.

KARACHI, February 14.
There has been sudden rise of water in the river Indus at Sukkur. A still further rise is expected shortly as result of heavy rains in Punjab which have considerably raised the level of water in all the Punjab rivers falling into the Indus. This abnormal rise at this season of the year is likely to affect standing crops on low Kacha lands. Even the high Kacha lands which at present are safe stand to be injured if there should be a further rise as a result of more rain. The price of wheat has gone up considerably and it is feared that it will go still higher. At present it is shelling at Rs 6-12 per maund. These is due to competition between export firms which it is said have taken a contract to supply Government with a certain quantity of wheat and flour mills which are constantly buying to keep the mills working all day. The poor especially are feeling the pinch.

The Burma Medical Bill.
RANGOON, February 13.
A bill to be called the Burma Medical Bill of 1915 to make provision for the registration of medical practitioners in Burma will be introduced at the next meeting of the Burma Legislative Council. The main objects of the Bill are to provide for Registration of duly qualified medical practitioners and to subject the practitioners so registered to disciplinary control of the Medical Councils. The council consist of five members to be elected by the resident registered practitioners and four by the Local Government. A Registrar will be appointed who will be under the control of the medical council.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS' AGENCY).

WAR NEWS.

THE GREAT
EUROPEAN WAR.
GREAT BRITAIN.

Gallantry Recognised.

LONDON, February 14. In recognition of their gallantry in escaping from German Submarine U 2 off the Dutch coast, the Captain of "Laertes" has been made a Lieutenant in the naval reserve and awarded distinguished Service cross. Officers have been presented with gold watches and the crew with three pounds sterling each.

Prince Albert.

LONDON, February 13. Prince Albert has rejoined his ship.

The Proposed Welsh Guard Battalion.

ALLAHABAD, February 14. The "Pioneer's" London correspondent cables.—The decision to form a battalion of Welsh Guard has given great satisfaction. It will complete the national character of the Guards Brigade. The South Wales Borderers, the Welsh Fusiliers and the Welsh Regiment have done splendidly in the war. Many individual Welshmen have distinguished themselves. The new battalion will be a royal mark of appreciation of past and present services.

FRANCE.

Aerial Bombardment.

Further Details.

LONDON, February 12. The Press Bureau adds that the Aeroplanes and seaplanes encountered heavy banks of snow. Flight Commander Graham White fell into the sea off Nieuport and was rescued by a French vessel. The squadron experienced heavy fire from rifles, anti-aircraft guns and machine guns. Samson was assisted by Wing Commander Longmore, and squadron commanders Porte Courtney and Rathborne.

Record Aircraft Attack.

Experts believe this is the largest force of Aircraft yet used in a combined attack.

German Official Reticence.

The German official report of the air raid merely mentions that British air men dropped bombs on Ostend and is significantly silent as to details.

Superiority of the Air Raid.

LONDON, February 13. In the daring efforts and the size of the fleet engaged, yesterday's air raid was the greatest aerial enterprise of war. It is believed that it has done much to nullify the preparations which Germany was making at Zeebrugge and elsewhere for the so-called blockade. A Spectator who witnessed the departure of the raiders writes. It was a most beautiful spectacle as they rose in rapid succession resembling a flock of huge seabirds. They flew high to avoid haze and must have crossed the channel in twenty minutes. Their number far exceeded the number of the participants in the grand circuit of Europe race. And the total ammunition they carried equalled the capacity of several Zeppelins. The success of the enterprise not merely proves Great Britain's dominion in the air but opens new possibilities of surprising the enemy. It is pointed out that England has now hundreds of naval and military expert-pilots.

Paris Communiqué.

LONDON, February 13. PARIS.—Communiqué says. The Germans violently bombarded Nieuport and the Dune Region and also the Ypres Region. We replied effectively. Elsewhere there were intermittent cannonades. We exploded two mines in the Arras district. Ten aeroplanes flew over the Verdun district but did no damage. We repulsed two night attacks in Bois-Descaures. The Germans made abortive attacks at Arras and Raucourt. The enemy bombarded positions we had won in a sally at Soudon-Kopt. The result was insignificant.

A Paris Report.

Artillery Duels in Belgium.

LONDON, February 14. PARIS.—Last evening's communiqué said:—There have been some artillery duels in Belgium.

Mines Exploded and Ground Covered.

The French exploded a mine at Le Boiselle and occupied the cavity made. We performed the same feat south west of Peronne, surprising the Bavarian engineers. The French heavy artillery dropped shells on the Railway station at Yvon.

Counter-attack by Superior German Forces.

The French battalions which captured a wood at Souain was unable to withstand a counter-attack by superior forces, and are again preventing the French artillery from giving support.

President Poincaré Visits the Front.

President Poincaré, accompanied by M. Millerand, has visited the front. He crossed the border of Alsace and passed through the town of Mulhouse. The President was ovated. There were decorations with flags. The children sang the Marseillaise, and women and veterans wept for joy.

TELEGRAMS.

Paris Communiqué.

LONDON, February 14. PARIS.—Communiqué says.—In Alsace yesterday the enemy took the offensive along the valley of Launch with two columns advancing along both the banks of the river. Their march had been signalled to us and was hampered by our Skypatrols. The Germans are now in contact with our most advanced line. The Germans have again bombarded Nieuport, Ypres and Rheims and our batteries have replied effectively. We stopped the enemy's attack near Nieuport by the rifle fire. The Germans have advanced against our detachments occupying a point north east of Point A Mousson but the result so far is unknown.

Wonderful Exploits of a French Aviator

LONDON, February 14. PARIS.—An official note recounts the wonderful exploit of a French Aviator. His Gunner sighted a Taube and opened fire with his quickfire at a range of fifty metres. The Taube turned and twisted but the French Gunner fired continuously until after a minute the Taube fell in flames. Then the French Aeroplane sighted two Aviatiks and gave chase. The Frenchman's first shot struck the Aviatik Whencoon, the Gunner following up the success hit the German repeatedly till he fell like a stone. The Frenchman then rose to 1500 metres and chased a third German Aeroplane. A fierce fight followed between the French Machine Gun and the German Automatic Rifle lasting fifty seconds at a range of forty metres. The German Machine was winged and the Frenchman collapsed after it, the Gunner sending it to destruction. The Frenchman was now in the midst of the German shells but managed to reach the French lines safely.

French Seaplanes Drop Bombs.

LONDON, February 14. PARIS.—It is officially announced that French seaplanes from Dunkirk have dropped bombs on the military buildings and bodies of troops at Zeebrugge and Ostend.

Severe Artillery Bombardments
in Belgium and France.

LONDON, February 13. PARIS.—Yesterday evening's communiqué said there has been somewhat severe artillery actions in Belgium and Champagne. The enemy's activity in Argonne between Fontaine Madame and Marie Therese was only manifested by mine explosion and bomb throwing to which we replied. The German infantry did not quit their trenches.

German Attack Repulsed.

We repulsed in Lorraine a German attack near Arras. Our chasseurs in the Vosges captured a ridge north of Hartmanns well. There has been a violent snowstorm.

BELGIUM.

BATTLE IN THE BRICKFIELDS.

Eye-witness's Description.

LONDON, February 13. The eye-witness with Head-quarters sends an account of the battle in the brick fields on Saturday. He says at two in the afternoon artillery opened fire. Our heavy howitzers bombarded the brickstacks and the railway triangle. The boom and detonation of the shells were audible for twenty miles above the roar of other artillery, while to those in the firing line, the shrieking of the great projectiles through air was most impressive, as were also the volumes of smoke and debris. The effect of lyddite shells was truly terrific. A house was blown bodily into the air. As the shells burst among the brickstacks, they created great havoc among the enemy.

The Assault.

The assault was launched only a quarter of an hour afterwards against a strong German position. The storming columns rushed from three sides and captured it with the smallest loss because the noise of shells was so great and the clouds of dust surrounding the Germans were so thick that they did not observe the British till too late.

British Captures.

Simultaneously the trenches to the northward were stormed by another party. We were thus enabled to occupy a continuous line southwards from our forward position on the canal. We captured nineteen unwounded men besides many wounded men, mortar and machine-guns. The Germans left seventy dead; our casualties were insignificant.

Early next day the Germans advanced shouting "Don't shoot: we are Engineers". This stratagem unfortunately for them has now lost its novelty. We held our fire until the supposed sappers were only a few yards away and then opened with a machine gun. The result was thirty dead Germans in front of our line. The Germans made another attack in the afternoon but melted away before our artillery. Our heavy guns caused two explosions in a German battery.

Accuracy of British Artillery.

The great feature of recent fighting has been accuracy of our artillery as a result of which the enemy's area has been littered with corpses. Our ascendancy has enabled wire entanglements to be erected in broad daylight.

RUSSIA.

Russian Official Report,
Russians Capture Fortified Heights.

LONDON, February 13. PETROGRAD.—An official statement says:—In the region of Lyck the enemy's attacks were repulsed with considerable losses. In the Carpathians the Russians occupied fortified heights in the region of Kozibomka and between the Lep Row Pass and the Kozibomka, where they made a thousand prisoners. On the left bank of the Vistula our artillery successfully repulsed columns of the enemy.

German Attacks Repulsed.

On the front between the passes of Ujek and Tachok, we slightly repulsed the Germans, who were forty paces from our trenches.

TELEGRAMS.

At Wylchikow obstinate attacks by the enemy were repulsed.

German Reverse in Carpathians.

ALLAHABAD, February 14. The "Pioneer's" London Correspondent cables:—The German offensive in the East has definitely failed with the reverse in the Carpathians. The General Staff plan was a complete assault of the whole Russian line. The German reinforcement for the Carpathians' attack fought well, but were overmatched. The Austrians were gallant, but have lost endurance. The German effort is now all on the East Prussian flanks.

The Casualties.

On the Enemy's Side.

The total casualties of the Germanic Allies are believed to be three and quarter millions, including an enormous number killed, due to close formation.

On the Allies' Side.

The percentage killed on the Allies' side is much smaller owing to the absence of reckless attack. About 66 percent of the Allied casualties returned to the ranks.

Progress of Carpathians' Fighting.

Attacks Repulsed by Russians.

LONDON, February 13. PETROGRAD.—A communiqué says unimportant actions have occurred between the lower Neiser and the Vistula. We repulsed attacks in the Carpathians and near the frontier of Bukhovina. The Germans at dawn on the 11th instant, again lost heavily in two unsuccessful attacks on the height of Kozibomka. We captured some of the enemy's trenches in the region of Lutoviska and Zavadok capturing five hundred prisoners.

Turkish Transport Sunk by Russians.

LONDON, February 13. PETROGRAD.—The Russians in the Black Sea have sunk the Turkish transport "Brousa" with a cargo of nine hundred tons of foodstuff.

ITALY.

ITALIAN HELP FOR ALLIES.

General Garibaldi's Efforts.

LONDON, February 12. General Garibaldi is visiting London. He is raising thirty thousand men to join the Garibaldi Legion fighting in France and asks Britons to help him to raise £240,000 sterling to equip the force.

GERMANY.

Command in Western Theatre.

LONDON, February 13. AMSTERDAM.—General Eichhorn, commanding the Germans in East Prussia, was designated to the command in the Western Theatre, but was suffering from typhoid at the outbreak of the war. It is reported that the Kaiser and General Von Hindenburg are at Insterburg arranging a general campaign.

Berlin Population Enthusiastic.

The population of Berlin is most enthusiastic at the latest reports, and a general holiday has been granted to school-children. The Landsturm in the Rhine districts classes of 1883, 1882, 1881, 1880 and 1879, have been called to the colours, including all who have not yet served in the Army.

Prussian Behaviour Criticised.

Travellers in Germany say that Bavaria is most depressed and also jealous at the behaviour of Prussia in concentrating gold supplies in Berlin.

Alarming French Advance.

The gradual French advance in Alsace is alarming Baden, while Wurtemberg is feeling the pinch. Only in Prussia are people still optimistic and talk bombastically of disposing of France and Russia and crushing England.

Ships in the Military Area.

American advices from Americans in Germany express the deepest concern owing to German insistence on the blockade policy endangering neutral shipping, and the amazing views of the German newspapers, which to-day emphasise the seriousness of the position and the failure of Germans to comprehend the American standpoint. They again emphasise that to establish the identity of all ships flying neutral flags is out of question. The sea-mines, they argue, cannot establish such identity, and neither can the submarine. Neutrals can only sail in British waters at their own risk. Americans must not allow American ships to enter the military area.

People, but not Goods alone that are aimed at.

The "Deutsche Montagszeitung," in an article, says:—If the blockade is confirmed by destroying ships and goods Britain's pocket only will be touched, which is not enough. English ladies and gentlemen must perish if the blockade is to be effective. Let Admiral Tirpitz do this and Germany will approve and sanctify and worship him.

Germany's Proposed Blockade.
Further Warning to Neutrals.

LONDON, February 13. THE HAGUE.—The German Legation, in a communiqué issued to-night, reiterates the warning to neutral shipping and adds a new paragraph. "As Great Britain says she is justified in hoisting neutral flags and, moreover, according to a reliable source, British merchantmen are armed in order to destroy German submarines or ram them, these vessels become war vessels, and Germany, therefore, presently warns all neutral ships entering the English and Irish coast waters after February 18th that Germany will prosecute the war by all means and neutral ships will run the same risks as if they were steaming through sea-battles between Germany and England."

TELEGRAMS.

LONDON, February 13.—(4 15 A.M.)

NEW YORK.—The American note to England is milder than to Germany, and, as regards accountability, merely declares that the frequent misuse by British vessels of the American flag would cast doubt on the real character of vessels entitled to fly the flag and thus impose a measure of responsibility upon the British Government if American ships and lives are lost by the execution of the German proclamation.

The "Evening Post" approves President Wilson's firmer tone to Germany than to England and says that Germany's rulers have not gone mad and are surely not reckless enough needlessly to increase the numbers of Germany's foes.

The "Evening Sun" says:—"We desire no trouble with Germany, but if she is mad enough to provoke us let her not count upon an ally in our borders. Her disappointment as regards disaffection in Iceland, India and Egypt will be as nothing compared to the collapse of her hopes here. The United States, in facing foreign danger, consists of a hundred million Americans."

LONDON, February 13.—(6-40 P.M.)

AMSTERDAM.—A Berlin communique says:—Hostile airman again bombarded the coast, causing heavy and deplorable damage to life and property. We discovered shells on the west front clearly of American make.

The American note has greatly embarrassed the German Government. It is reported that Dr. Von Bethmann Hollweg is going to East Prussia to consult the Kaiser. The anger of the German people against the American is rising and being energetically fanned by the press. It is believed that the German reply will be apologetic, but will not guarantee the safety of American ships unless American prohibits belligerents to fly the American flag.

German Soldiers Desert.

LONDON, February 12.

AMSTERDAM.—Sensation has been caused in Antwerp by sudden desertion of two hundred German soldiers. Military are searching houses and arresting civilians on charge of assisting desertion.

Kaisers' Return to Berlin.

LONDON, February 12.

Kaiser secretly returned to Berlin on Tuesday and held council on eastern situation. Here turned to eastern front on Wednesday.

Copenhagen message to daily Mail says that Berlin despatches state that Turkish march on Egypt has been abandoned and army in Palestine will be transferred successively to Bagdad, Erzerum and Constantinople.

AFRICA.

War in South West Africa.

British Patrol's Incursion.

LONDON, February 13.

LUDERITZBUCHT.—A mounted patrol penetrated to Pomona and Bogenfels respectively fifty and seventy miles south of Luderitzbucht and burned both places after capturing stores.

[Luderitzbucht is the bay on which Luderitz Factory is situated. Luderitzland is the name given to a large tract of country behind the Factory and bordering the coast of German South West Africa.]

AMERICA.

The Ships Purchase Bill.

President Wilson Refuses Amendment.

WASHINGTON, February 13.

WASHINGTON.—President Wilson has refused to agree to the compromise amendment to the Ships Purchase Bill, providing for termination of Government's ownership of vessels two years after war. Another battle has been precipitated in the Senate by a motion to close the debate on the Bill on February 19th.

JAPAN.

Japan and China.

Important Demands.

LONDON, February 13.

PEKING.—A telegram to the "Times" says that Japan has demanded from China that no part of the Chinese coast and no island shall be ceded or leased to foreign Powers. She has also demanded exclusive rights in eastern Mongolia, Southern Manchuria, Yantze Valley, Shantung and Fokien. The demands were communicated to the Entente Powers, and the United States in January.

Japanese Demands.

No Clashing with Allies' Interests.

LONDON, February 14.

PARIS.—With reference to the reported Japanese demands to China regarding the possible basing of the Chinese territory, "Times" says that Japanese demands do not conflict with French interests and that M. Sazanoff does not consider that they are contrary to Russian interests.

Even if they should clash with Britain's interests at certain points there are too many links of friendship and interest between Japan and Britain for a basis of agreement not to be found.

Moreover Japan will need both London and Paris markets to profit by advantages she will obtain. A basis for agreement should, therefore, not be lacking. Principle of China's integrity is not involved. It is only a matter of economic competition.

HOLLAND.

Movements of Troops.

LONDON, February 13.

AMSTERDAM.—The "Tud" learns that there have been considerable movements of troops eastward since February 1st.

TELEGRAMS.

GENERAL NEWS.

GREAT BRITAIN.

The "Dacia" Sails.

LONDON, February 12.

NORFOLK.—The Dacia has sailed.

GREECE.

Turkish Policeman Insults Greece.

Heavy Reparation Demanded.

LONDON, February 13.

ATHENS.—A Turkish secret policeman insulted a Greek naval attaché in the street in Pera. The Greek Government in a strong note demanded a public apology and the dismissal and trial of the policeman. The Porte has agreed to the demands.

Short News.

Rome.—German Pole Ledochowsky has been appointed General of Jesuits.

TRIPOLI.—Thousand Arabs armed with rifles attacked a column of colonel Gionuzzio's column near Bungeim early on Tuesday morning and fight ensued till evening. Arabs were repulsed with heavy losses. Three Italian officers were killed and 87 Bibyans and Orythreans were killed and wounded.

PARIS.—Chamber has passed law forbidding manufacture and distribution of absinthe in France and French colonies.

Herr Erzberger, the leader of the Catholics in the Reichstag, writing in "Der Tag," says:—"The German blockade is no bluff but bitter earnest. While fighting is in existence the wishes of the enemies cannot be decisive for us but only what is necessary for the German people. Concessions cannot be obtained by threats and will only be granted by German goodwill. Corn transports for Belgium and Poland will always reach their destination. Germany is likewise prepared to purchase all Danish exports."

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

WAR NEWS.

DELHI.

Secretary of State's Telegram.

DELHI, February 13.

The following telegram has been received from the Secretary of State by H. E. the Viceroy, dated 12th February:—

Russia's Present Position.

In the Carpathian region the Russians more than maintain their position. They have successfully repulsed another German attack on Kosiomoka, the scene of a recent desperate bayonet encounter, and further have captured some heights, but there are signs of the Germans now making another vigorous offensive. In East Prussia the concentration of very great German forces is definitely established. New troops are brought from Central Germany and the Germans have assumed the offensive and caused the Russians to retire towards the frontier. Thus, in both extreme wings in East Prussia on the north and Bukovina on the south, the Russians are withdrawing, while in the more central portion in the western Carpathians and before Warsaw they are maintaining their position and slightly advancing.

Affairs in the West.

On the west only the usual minor attacks and repuls have occurred and no important result has been achieved on either side. Reports seem to indicate that the plan for the invasion of Egypt has been abandoned and the Palestine army may be removed to Erzerum, or to Bagdad.

Mr. Asquith on Food Prices.

Speaking on the increased cost of living Mr. Asquith anticipates easement of the situation by natural process. The Argentine crop will be soon available for European use. At the recent conference between the Finance Ministers of Russia, France and Britain, Russia agreed to facilitate, in every possible way, the export of wheat to the Allies, though it may take some time before the Russian supply becomes really available. Steps are being taken to make the Indian wheat available in as large quantities as are compatible with the interests of the Indian consumer. "I think," said Mr. Asquith, "there is reason to think that certainly after June wheat will be available in sufficient quantities," and he proposed to do everything that Government could, to secure a free influx at reasonable prices of food and raw material.

GENERAL NEWS

SIR VALENTINE CHIROL will accompany the Viceregal party from Karachi to Delhi.

CALCUTTA.

The Calcutta Improvement Trust.

CALCUTTA, February 13.

The Calcutta Improvement Trust are now getting into their stride and their progress report for the past quarter shows activities in the matter of taking-up land, preparing plans and settling the preliminaries in most of the more congested areas of the city. Everybody who knows Calcutta will be interested to learn that the work of extending Chowringhee both to the south and the north so that there shall eventually be a fine broad avenue through the very heart of Calcutta connecting Barrackpore on one side with Tollygunge on the other

TELEGRAMS.

has actually been commenced. The trust report state cheerfully that they have begun demolition of the Russia Road also, and that five junctions have been filed against them.

Viceroy's Engagements.

CALCUTTA, February 13.

It is announced here that the Viceroy, attended by the Governor of Bengal, will perform the opening ceremony of Sara Bridge on 7th March.

The Viceroy presides at the Calcutta University Convocation on 7th March.

A Ry. Guard Sentenced.

CALCUTTA, February 13.

A. E. Goodsir, guard on Bhadreswar Railway has been sentenced to six weeks' simple imprisonment in the court of the Sub-Divisional Officer, Serampore, for causing death of two women by negligently omitting to lock points thereby causing fatal accident. Bail has been allowed by Sessions Court. Hoagly, pending appeal which comes on next Monday.

Attempted Extortion.
Charge against Police Officer.

CALCUTTA, February 13.

Mr. A. A. Paterson, I. C. S., Joint Magistrate of Kurseong on Friday resumed the hearing at Darjeeling of the case in which Mr. S. O. Simpson, an Inspector of Police of Darjeeling stands charged with attempted extortion under Section 389, Indian Penal Code, at the instance of Baraktallu. It will be remembered that the offence was alleged to have been committed in connection with an investigation made by the accused about a fire which broke out at Darjeeling on the 28th December, and destroyed the premises of Messrs. Hingam and Sons of which firm complainant is a member. Several witnesses for the prosecution were examined including Mr. Barrett of the Darjeeling Municipality and fire brigade. A servant of complainant deposed that he was tutored by accused during the investigation to report incendiarism against the complainant. A medical practitioner was examined as a witness to the charge of alleged attempted extortion. Some Civil Court decrees against the accused were made exhibits in the case to show that he was in needy circumstances. The case was adjourned to Friday next for examination of further prosecution witnesses, accused being released on bail.

BOMBAY.

Hedjaz Pilgrims.

Important Bombay Measured.

BOMBAY, February 13.

The Text was issued to-day of the Bill proposed to be introduced at the next meeting of the Bombay Legislative Council. The object of the Bill the explains Government, is to improve conditions under which pilgrims to Mecca sail from Bombay and Karachi. It has been found by experience that Sections 11 and 12 as at present worded do not prevent shipping companies from advertising earlier dates of sailing than those which they really intend to adopt, and from deliberately postponing the departure of ships with the object of securing as full a complement of passengers as possible. The postponement of the date of sailing results in great inconvenience and expense to pilgrims who have travelled down to Bombay or Karachi in time for the advertised date of departure. The conditions under which they have to live in Bombay are such that any large aggregation of pilgrims is a serious menace to the health of the city. Cases have occurred of repeated and avoidable delays in the departure of pilgrim ships which have caused grave trouble both to the pilgrims themselves and to the authorities in Bombay. Under the new Section, the Master, owner, or agent of the ship is bound to supply all the requisite particulars in proper time and without waiting for the express demand for particulars from the Protector of pilgrims. Power is given to the Commissioner to give permission for the postponement of the departure of a pilgrim ship in unavoidable circumstances. Any unauthorised and unreasonable delay in the departure of pilgrim ships is rendered punishable with a fine. The remaining clauses of the Bill serve correct references to certain provisions of the Native Passenger Ships Act of 1876, repealed by the Native Passenger Ships Act of 1887. The Act now applying to pilgrim ships, however, is the Pilgrim Ships Act of 1895.

Sport.

BOMBAY, February 14.

At cricket to-day Hindu Gymkhana beat young Zorastrians by 236 for six wickets (declared) to 118. For the winners Vithal made 89, Pai 71 and Shivram 47 and losers Wepurwalu made 58.

Work of Volunteers.

BOMBAY, February 14.

East African Mail brings a report of the speech by Governor praising the work of the local volunteers and placing on record grateful thanks of the local Government of India to Government of India for having supplemented our local defence by the force under the command of General Stewart and having thereby allayed anxiety as to our power of holding our own against offensive action. The following is an extract from the letter to the press from the Private Secretary to the Governor of East Africa "I am directed by His Excellency the Governor to inform you that the Secretary of State for Colonies has expressed his desire to offer to all concerned his cordial congratulations upon the successful conduct of the defensive operations which have been carried out in this Protectorate. He considers that the able and energetic manner in which attempts of the enemy have been repulsed, merits the highest commendation. "Grateful" in the course of a letter to the "East Africa Standard" says "We here thought it pretty hard luck when we found that our Christmas pudding, so kindly sent by the Bombay ladies, owing to delay in transmission, had to be buried on arrival. However, we were cheered up by rumours of other gifts that were coming."

TELEGRAMS.

Parsi Divorce Suit.
Alleged Collusion Baseless.

BOMBAY, February 13

Judgment was delivered to-day by Sir Dinshaw Davar presiding over the Parsi Matrimonial division of the High Court in a divorce matter that has attracted considerable attention amongst members of the community. In this, Sir Dinshaw, on the recommendation of the Parsi Chief Matrimonial Court, granted Putlibai a decree nisi for the dissolution of her marriage with Pestonji Sorabji Hormasji on the grounds of violence and misconduct. During the divorce proceedings Pestonji was not represented either in person or by Counsel. On the evening of the very last day of making the order absolute, Pestonji's Solicitor appeared before his Lordship in Chambers and applied for a rule calling on Putlibai to show cause why the decree nisi granted to her should not be set aside on the ground it was obtained by collusion between Putlibai and Pestonji. An Affidavit which was put before his Lordship in support of the application stated that previous to the date fixed for framing the issues in the divorce proceedings an agreement has been arrived at between Pestonji and Putlibai through the intervention of Dunsbhoy Meherbhoy Mado, Advocate of the High Court, Dr. Jehangir Sorabjee Khargamwala, a Barrister, brother of the Putlibai, and another relative of hers named Phiroz Ratnagar. In discharging the rule with costs Mr. Justice Davar observed that every statement made by Pestonji in support of the allegations of collusion was a baseless and unblushing falsehood. The attempt to obtain a collusive decree in a matrimonial case was a bar to such decree and was a serious offence against the administration of justice. Commenting on the part taken by Dr. Kargamwala justifying the collusion, he said that in the matter, his Lordship observed it was inconceivable that Dr. Kargamwala who was a member of the English Bar and Dr. of Law, and Literature of the London University, would have been a party to collusive proceedings, whereby the happiness of his sister would be at stake.

Counsel's Conduct Condemned.

Regarding Mr. Madon's part Mr. Justice Davar stated that the only possible view his Lordship could take was to believe that Madon was really not guilty of a charge of having conspired, but had been a party to an act which amounted to a gross offence against the administration of justice.

Mr. Madon was a young Advocate without any experience at the Bar and evidently he was gifted with very little discretion. He seems to have no conception of the responsibilities of his position as an Advocate of this Hon'ble Court. His Lordship had warned Mr. Madon on a previous occasion that it was improper for an advocate to approach parties on the outside or hold communications with them and then make use of them in Court. His Lordship trusted the humiliation necessarily involved in his present position would be a warning to him to refrain from similar conduct on any future occasion.

Mail Steamer.

BOMBAY, February 13

The English mail steamer "Salsette," which was due at Bombay at 10 P.M. on Saturday, was not signalled till 9 P.M., and was expected to arrive in the harbour after one in the morning. The various postal expresses were expected to leave at and after 4 A.M.

ADVENTUROUS YOUTHS.—Three Bengali youths, one of whom is a student of the Presidency College, and another a discharged accused in the recent stolen arms case, had been arrested to-day in connection with yesterday's highway robbery beyond Garden Reach. It seems that there were six youths in the taxi at the time the attack upon Messrs. Bird and Co's Sircar was made, and that they built the Sikh taxi-driver to make him drive them away after the crime. The taxi has not yet been found.

Prize Distribution.

BOMBAY, February 14.

Mr. M. K. Gandhi Presided to-day at a prize distribution in connection with Sanatan Dharma which was established twelve years ago to impart religious and moral instruction to young men and women.

Governor's Return.

BOMBAY, February 14.

Governor returns to Bombay on Wednesday and on Saturday attends races in State.

A Railway Collision.

Trains Delayed.

SAIDPUR, (E. B. S. Ry) February 14.

The District Traffic Superintendent wires—at 3-37 on Sunday morning Down Shilling Mail, in leaving Santhar station, ran into a dead siding and collided with some waggons which were thrown foul of the main line to Sara. No one was injured, block cleared at 7-40 a.m. and train left 4 hours late.

8 Down Passenger train was also delayed above 4 hours in consequence.

PUNJAB.

The Ferozepur Case Judgment.

LAHORE, February 13.

The full text of the Judgment passed by Major B. O. Roe, Sessions Judge, Ferozepur, in the sensational Ferozepur Murder and Conspiracy Case is published. There were seven accused in the case, six of whom Jiwani Singh, Baksh Singh, Lal Singh, Dhian Singh, Kashi Ram and Rahmat Ali were committed to the Court on eight charges namely (1) that on the 27th November 1914 they were members of an unlawful assembly, a member of which Jagat Singh in prosecution of the common object of the Assembly, committed the offence of murdering Basharat Ali, Sub Inspector, near Misriwala, an offence under Sections 149 302 Indian Penal Code (2) that they abetted the above, an offence under Sections 114/302 Indian Penal Code (3) that they were members of an unlawful assembly, a member of which in prosecution of the common object of the assembly committed the offence of murdering Jowala

Singh, an offence under Section 140/302 Indian Penal Code (4) that they abetted the above, an offence under Sections 114/302 Indian Penal Code, (5) The same as No (3) except they are charged with attempting to murder a man named Fateh Singh an offence under Sections 149-307 Indian Penal Code, (6) the abetment of No. 5 an offence under Sections 307-114 Indian Penal Code, (7) that they were on the 27th November 1914 a party of five or more persons assembled for the purpose of committing dacoity, an offence under Section of 402 Indian Penal Code, (8) that on the 28th November 1914 they made preparations for committing dacoity, an offence under Section 399 Indian Penal Code.

As regards Jagat Singh there were seven charges against him. The first two charges being one namely that he was the man who murdered Basharat Ali, an offence under Section 302 Indian Penal Code. The remaining six were the same as against the other six accused. Charges (5) and (6) were, remaining charges being deemed quite, sufficiently serious. The facts as alleged by the Prosecution are as follows.—On November 27th last at about 1 P.M. a party of 15 men amongst who were the seven accused came to the Ekka Stand at the Ferozepur Cantonment in a body and chartered three tumtums to take them to the Canal Bridge at Ferozshah at the Misriwala Village. The Sub-Inspector Basharat Ali, Jowala Singh, Zaidar, Fateh Singh, Saebahar Zaidar, Ghulam Kaiser, and Sufedpoah Khan Singh Hissadar were waiting there for the Superintendent of Police who was expected. As the appearance of the men excited the suspicion of the Sub-Inspector, he signalled to them to stop. They however, tried to escape but Ghulam Kadir was sent on a pony to cut them off and he brought them back. They were then seated round the Sub-Inspector on the ground. They demanded to know why they had been stopped saying that they were respectable people and were Government servants engaged in recruiting. The Tanadar said that they were suspicious characters and he would produce them before the Superintendent of Police. He then sent Ida Chokidar to fetch pen and ink and said that he would search them. On this four of the passengers suddenly produced pistols and shot him. As he was falling, Jagat Singh, the accused, struck him on the head several times with a Takwa. The people who were with him bolted, pursued by the passengers who shouted in a body "kill them all." Latteh Singh who had been questioning one of the tumtum drivers a bit apart got a good start and loading his pistol, as he ran, turned and fired and choked his pursuers off. Jowala Singh, Zaidar was shot from behind by the pursuers and fell and as he was on the ground he was shot again and left in a dying condition. In the meantime the villagers at Misriwala had turned out and the passengers who, it was manifest, were a gang of dacoits became in time the pursued and made off. Nine of them were eventually run to earth and surrounded in some reeds that run along both sides of the canal bank the remaining six making off in the direction of Oagaki and they have not been yet caught. Before this happened the party who had originally been with Basharat Ali Sub-Inspector returned to the place. They found him in the throes of death, and Jowala Singh mortally wounded. He lived for a little while after Lotteh Singh, the Zaidar sent Ida Chokidar in a tumtum to the Thana at Chal Kurd and Kahu Singh and Ghulam Kadir were sent to fetch Mohammed Sahib, Police Sergeant from the Canal Rest House, where he was. By this time practically the whole countryside was aroused and the reeds in which nine of the gang had been surrounded were fired. Of them Jiwani Singh was seen outside under a tree and was arrested. As the fire progressed six of the gang ran out separately and were seized. These with Jiwani Singh who was first arrested make the seven accused. Firing was going on from the reeds and those of the surrounding party who had guns fired apparently indiscriminately at where they thought the shots came from. The firing eventually stopped and the reconnoitering party went forward and the bodies of two men were found one dead and the other was mortally wounded. He died soon after. His name was Dhian Singh and he was a man of great stature and was one of the ringleaders. The Sessions Judge disbelieved the story of the accused that they were peaceful passengers who happened to travel with miscreants. He does not see any reason to distrust the story of the accomplice that they intended to commit a dacoity at Mogaby looting the Local Treasury. The Judge says regarding the statement of the accomplice who has been referred to as approver, who came back with other emigrants to the Punjab.—It is clear from his statement which may be accepted on this point that they were all in a thoroughly seditious frame of mind having been inflamed by the speeches and the pamphlet entitled "Echoes of the Mutiny" a copy of which was found on one of the accused. The other dacoit who was found dead was one man named Chanda Singh. According to the evidence of this witness he narrates how a party of them came up to the Punjab where they were to be joined by the native troops and raise a mutiny. This part of his story is not corroborated nor does it appear really relevant to the case. The Judge convicted Jagat Singh of murder of Basharat Ali, an offence under Section 302 Indian Penal Code. The remaining six accused Jiwani Singh, Baksh Singh, Lal Singh, Dhian Singh, Kashi Ram and Rahmat Ali as well as Jagat Singh were convicted of offences under Sections 149-302 Indian Penal Code. The Judge sentenced each of them to death. He further directs that under Section 62 of Indian Penal Code all property of these seven men be forfeited to the Government.

University Lectures.

LAHORE, February 13.

Dr. P. C. Roy, the eminent chemist who has been appointed University lecturer in Chemistry at the Punjab University will deliver a course of lectures on Chemistry here for one week. His first lecture will be antiquity of Hindu Chemistry to be delivered on Tuesday next. It may be remembered that Dr. J. C. Bose delivered a similar course of lectures at the Punjab University two years ago.

UNITED PROVINCES.

Trading with Foreigners.

ALLAHABAD, February 13.

In connection with the latest Royal Proclamation regarding Branch banks of the host nations situated outside the hostile countries which greatly extends the prohibition as dealing with such branches the question of its extension to India is now before the Government.

Industrial Exhibition at Delhi.

Arrangements are being made for holding at Allahabad the Session of Industrial Exhibition recently concluded at Cawnpore and now at Delhi.

Abetting a Murder.

Sensational Case at Allahabad

ALLAHABAD, February 13

The trial of B. Rameswak Singh has commenced before the Sessions Judge of Azimgarh for abetment of the murder of Mr. L. Barber which took place on the 3rd June 1913. The prosecution is conducted by Messrs. Alton and Hoskins of Allahabad and the defence by Mr. F. D. Lincoln of Lucknow. The case has created a sensation locally. The Court room was packed with visitors. Mr. Hoskins opened the case for the Crown. Mr. E. Barber, brother of deceased and Parmeshwar Rai Karinda have been examined and cross examined. The trial is proceeding.

Alleged Murderer Arrested.

ALLAHABAD, February 13

A message from Lakhimpur says that the murderer of the late Mr. Foster, Assistant Manager, Sogamuty Tea Estate, is reported to have been a garden cooly who had been arrested.

The Murder of Mr. Barber.

Trial of a Zemindar for Alleged Abetment.

ALLAHABAD, February 14.

The following are the facts of the previous trial in which Dumbur Raghu and Bakshu were convicted of the murder of Mr. Laurence Barber of Azimgarh. Dumbur was sentenced to death and Raghu and Bakshu to transportation for life. Two others were acquitted. These sentences were confirmed by the High Court in October 1913. It appears that Mr. Barber was sleeping in the open outside his house when he was done to death. Dumbur was a servant of Ramsuwak Singh, a Zamindar, now under trial for alleged abetment of murder. The High Court had held that Ramsuwak Singh was undoubtedly at enmity with Mr. Barber and there was suspicion that Ramsuwak Singh had something to do with the murder. At the same time the record disclosed no evidence that he took part in the murder, Raghu and Bakshu were servants of the deceased. They removed the dogs which Barber kept as protection. Bitan, one of the participants, had turned approver and disclosed the whole plot. The trial of Ramsuwak Singh is proceeding.

Obituary.

ALLAHABAD, February 14

Death at home is reported of Mr. G. E. Ward at the age of seventy seven. The deceased had retired from Civil Service when Commissioner of old Jhansi Division in 1889.

CENTRAL PROVINCES.

The Mahanadi Canal Opened.

RAIPUR, February 13.

To-day the Chief Commissioner visited the head works of Mahanadi Canal at Rudra, fifty miles south of Raipur and opened the canal which is designed to irrigate 3,60,000 acres. A large gathering of officers and guests was present. Mr. R. H. Tickell Chief Engineer for irrigation, explained the scheme and the scope of the work after which the Chief Commissioner delivered an address reviewing history of tract which will be protected and which has suffered severely in the past from famine. He also explained the benefits which will accrue from the work and the developments which, with the co-operation of the Agricultural Department, may be expected. In course of the address he read a telegram of congratulation from Sir Reginald Craddock who, as Chief Commissioner, was a most strenuous advocate of the scheme. Sir Benjamin Robertson also spoke in terms of appreciation of the services rendered by Mr. Harriott, lately Chief Engineer in the Central Provinces who designated the project and by Mr. Powys Davies who, as Executive Engineer, has carried it out.

SOUTH INDIA.

Andhra Conference.

Reception Committee Formed.

VIZAGAPATAM, February 14.

At a public meeting held yesterday in Victoria Town Hall, a strong Reception Committee consisting representatives of all taluks of the District was formed to conduct the third Andhra Conference to meet here in May. Mr. E. Venkatapathiswari, High Court Vakil, Vice President of the District Association, Chairman Elect of the Vizagapatam Municipality and an enthusiastic supporter of the Andhra Movement was unanimously Elected Chairman.

Advance in East Prussia.

LAHORE, February 14.

"C and M. Gazette" special cables, London 12th February. The German advance in East Prussia was preceded by the cutting off of telegraphic and postal communication with Banzig. The concentration on that flank is believed to have weakened the lines before Warsaw raising the question of a Russian advance.

The "Daily Telegraph's" correspondent at Petrograd says the Germans in the neighbourhood of the Bzura river are nervous using rockets and searchlights freely during the night evidently fearing an attack. The fortification of Czerstochowa suspended in December has been renewed with redoubled energy.

The Hungarian "Pesther Lloyd" has published a statement that Czernowitz evacuated on Tuesday, the Governor and the garrison withdrawing to Bessarabia, But Mr. Donoghue who is in Czernowitz for the "Daily Chronicle" telegraphed thence on Wednesday that the Russians were retreating but expected to make a stand at Czernowitz.

The "Morning Post's" correspondent at Eukharest says the Russians hold Czernowitz and a zone 18 miles to the south.

The "Times" military correspondent describes Bukhovina as a side show that my back the Russian colours whenever the Grand Duke Nicholas thinks it worthwhile to detach troops for the purpose.

Members of Volunteer Rifles.

Enjoy Leave in London.

BOMBAY, February 14.

News received in Bombay shows that several of the members of the Volunteer Rifles who went to France, as despatch orders, have been able to spend a few days leave in London.

ఉపన్యాసములు.

బ్రాహ్మణులు, బ్రాహ్మణేతరులు.

ప్రాశస్త్యము క. వీ. రామనాథయ్యగారి యుపన్యాసము.

హిందూ సంఘ సంస్కరణ సంఘమువారి యజమాన్యము క్రింద ఈ నెల 12వ తేది సాయంకాలమున ఆంధ్ర గ్రామ హాలులో జరిగిన సభకు న్యాయమూర్తి సర్ శంకర నాయుడుగ రధ్యక్షత వహించిరి. బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులను విషయముగూర్చి ప్రాశస్త్యముగా రుపయోగించిరి. చాలమంది సభకు వచ్చియుండిరి.

ఈవిషయమునుగూర్చి ముచ్చటించుట యసాధ్యము. అట్లు సాహసించినవా రెందెకల వారైనాగని లేక ఎవరికో యొకరికి గాని యాగ్రహపాత్రుడుకాగలడు. జాతీయాభివృద్ధి కట్టి వివరణ మాత్రమే మనచోట నాగ్రహపాత్రుడ నగుదు నని యుపన్యాసకుడు బంక గూడడు. బ్రాహ్మణులు ధన్యాన వ్యాపారములను వదిలి ప్రజలును రాజు నొసంగు దానములనే యాధారముచేసికొని జీవించిచో వారివైఖల ద్వేషము తొలగగలదు. బ్రాహ్మణుల కదియే విధ్యుక్తధర్మము, శ్రతి గ్రహము. మతి పవిత్ర గ్రంథములలో వివరింపబడినరీతి నాచరియ బ్రాహ్మణు లిప్పుడు కొట్టికొక్కరును లేరు. అట్టి వారెవరై ననుదురా యనవిషయమునగూడ నాకు నందియ మే కలదు. పవిత్రాన్ని యుపశమింపకుండ ప్రకాశితమొనర్చుటకు ప్రయత్నించుచున్న బ్రహ్మవంశభవులును బ్రాహ్మణులను ధారులు నగునా రక్కడకో యొకరిద్దరున్నారని నే నెరుగుదును, నేను వినియున్నాను. బ్రాహ్మణావర్ణ విధానమున సామాన్యముగ బ్రాహ్మణుల మనుకొనునా రందరునుగూడ ప్రవర్తించుచున్నారను నింద కల్గుచు పాత్రులై యున్నారు. ఎటుల చూచిననుగూడ నన్ని తెగల వారిలోననుగూడ స్వధర్మానుసరణముగ ప్రవర్తనము కలవారు లేనేలేరు. సర్వజనులను ప్రభుత్వమువారు న్యాయమును సమముగనే పరిపాలించుచుండుటవలనను రైలుబండ్లలో వారు వీరను భేదము పొడింప నవకాశము లేకుండుటవలనను విద్యా తీత్యమువలన భావములు వికసించుచుండుట వలనను నను ముట్టవలనను పవిత్రతా సంబంధముగ నాచారభావములు మొకటికాలమునకన్న నిపుడు చాలవర్ధింపబడినవి. కాన మొదట సంఘముల వాలు పరస్పరము భావలలో నములేకుండ నుండుగతి తొలగిపోయినది. పంజీభోజనములను పరస్పర విహేళసంబంధములను తప్ప తక్కిన విషయములలో కలసిమెలసి యుండుట కధ్యంతరములు తొలగుట కవకాశముకలిగినది. అయినను ఈరెండు సంఘములవారు నింకనధికముగ కలసిమెలసి యుండకుండుటకు స్వల్పములగు నాచారభేదములేకారణములు. అవి చాల స్వల్పములేయినను గ్రహింపబూనినవిగ మాత్రమున్నవి. కాన వారిని శోచించుటకు సమర్థము లగుచున్నవి. హిందూ శేషమునందలి సర్వసంఘముల పరస్పర సమ్మేళనమునకు చేయు ప్రయత్నములు సత్ప్రేరేపన నొనర్చుచున్నవి. మును పరిత్యజించుటవలన మేము సిద్ధింపవలెనని కోరము. అలవాటు ననుసరించి ప్రవర్తించుటయే సదుపాయమునకును మనశ్శాంతికిని సాధనముగాని భావికాలమున సమ్మేళనము కావలసిన హిందూదేశీయుల కొరకు మీరిప్పుడు శ్రమపడుట సాధనము కానేరదు. అట్టి యుపక్రమములు వలన వైతిక ప్రధాన నియము లెవ్వియును భంగపడుటలేదు. ప్రస్తుత మాచరింపబడుచున్న విధానము ననుసరించువారు తమ యాచరణ మే పారమార్థికాచరణమని యను హిందూదేశమందలి ప్రజలలోగల విరోధ భావములను తొలగించి పారిలోనై కమత్తము నభివృద్ధి నొందింపగోరి ప్రయత్నించువారొనర్చు కార్యముల పారమార్థికమనియును ముకువుచుండుటను బట్టి రెండుసంఘములలోని వారు నాచరించుచున్న విధానమును పరిశీలించిన వారి యభిప్రాయ మహేతుకముగ కనంబడక పోదని రామనాథయ్యగారు నడిపి. దీనిని గూర్చి కొంతవర్ష జరిగినది. 5-6వ రుభయశతములను వాదించి, అభ్యుత్థులు చర్చనముగించుచు నిటుల నడిపిరి. రెండుసంఘములలో నొకసంఘమువారు తమకు ప్రత్యేకస్వాతంత్ర్యములు కలవనకు వలనను రెండవసంఘమువారి కట్టిస్వాతంత్ర్యములు లేకుండుట వలనను వారిలో, పరస్పరసహకారములేకుండ పోయినది. ప్రజోపకార కార్యముల జట్టుగూడ నీమతభేదములవలన చాలనవర్ధకములు కలుగుచున్నవి. బ్రాహ్మణులు ప్రజాకార్య పరతంత్రుడై (యోధుడు) క్షత్రియుడు చేయదగిన కార్యములను చేయ యూనుటలో అట్టి కార్యముల

కుపయు కముగాని బ్రాహ్మణవై సర్వ కగుణముల కందు చేర్చుచున్నాడు. సర్వమును విధ్యుత్తును తిత్తివోధుడో బ్రాహ్మణుడచటలేదు. ఇతర సంఘముల లాభమును, శ్రద్ధ కలిగి నప్పుడే బ్రాహ్మణుల కర్మ మాత్రము లాచరణమునకు వచ్చినవి. భారతీయులు స్వదేశిపాలనము నపేక్షించిచో రాజకీయ స్వాతంత్ర్యములను వారు వాంఛించిచో వారి కందులకు ప్రోత్సాహకరమునది క్షత్రియధర్మముగాని బ్రాహ్మణధర్మము కానేరదు. బ్రాహ్మణధర్మములు ప్రజాకార్యములయొందువయోగ పరుపబడుట హిందూదేశమున కన్యవాయకము. ముందుగూడ నటులే యనర్థదాయకముగ నుండగలదు. కాన ప్రజాకార్య పరతంత్రులగు వారందరును వాని యభివృద్ధికి నిరోధకములగునట్టి ధర్మములను భావములును పరిత్యజింపవలయును. కాననే కొన్నికొన్ని ప్రత్యేక కార్యములకొంతు కొంతమంది కలసి పనిచేయుచున్నపు డెవరిని ఏకర భావములను ప్రవేశ పెట్టుగూడదని సంఘసంస్కరణ సంఘమువారును నేనునుగూడ ప్రకటించుచున్నామని అభ్యుత్థులు ను. విరి.

చెన్నప్రెస్ వైద్యక కళాశాల బహుమానములొరంగుట

ఈనెల 11వ తేది గురువారమునాడు సాయంకాలమున విద్యార్థులకు బహుమానములను పతకములను చిహ్నుముల నొసంగుటకు కళాశాలాధ్యక్ష కాగారమున సభజరుప బడినది. విద్యార్థులును విద్యార్థినులను పెక్కుమందిచ్చియుండిరి. కొందరు ద్రవ్యముగూడ విచ్చియుండిరి. కళాశాలాపాఠ్యా యులును జనరలు హాస్పిటలులలో వైద్యులునుగూడ వచ్చి యుండిరి. కా॥ ఏ. జి. కార్జ్యుగా రధ్యక్షుల వహించిరి.

ప్రారంభమున కా॥ డబ్ల్యు. జి. లెస్లీయము (సర్జను జనరలు) గారు కొంత ముచ్చటించిరి. గతసంవత్సరమున నీ కళాశాలలో పెక్కుడు యభివృద్ధి సమహర్షుడైనది. విశ్వ విద్యాలయమునా రొసంగు పట్టణములలో సహజ చేయబడినది. పూర్వపాండిత్యమును బడసినవారు గాని ఇప్పుడు ఏ. జి. పట్టణమును బడయలేరు. ఎం. జి. సి. యం పట్టణము ఎం. జి. సి. యన్ పట్టణము మా ర్పు బడినది దీనికి వైన ఎం. జి. ఎం. యన్. పట్టణమేర్పర ప బడినది. అందు మొదటి దావధ చికిత్స విషయమున, రెండవది శాస్త్ర చికిత్స విషయమున శేర్పరపబడినది. పరీక్షా విధానముగూడ విద్యార్థుల కత్యంతసహజముగ సరిపెరుపబడినది. పాఠకులకు విషయమునగూడ నొక పట్టిమేర్పరపబడినది. దీనికి చదువ వలసినభాగము జి. యన్. సి. పరీక్షాభాగమేగాని దానిని సమగ్రముగ చదువకలసియున్నది. ప్రభుత్వమువారి సహాయము కలన పుస్తకభాండాగారముగూడ సభివృద్ధి నొందింపబడినది. పరిశీలనగ్రంథములన్నియు నిపుడు భాండాగారమున గలవు. దీనికి ప్రభుత్వమువారు వందనీయులు. వైద్యవృద్ధి కధ్యసించు శ్రీమంతుల ప్రోత్సాహముకలుగునట్లు ప్రశ్నిన విధిలోనుండి ఎం. జి. పరీక్షకు చదువువారికి 80 రూపాయల వంతుక మానవేతనము లొసంగబడుచున్నది. వైద్యవామలేఖన శాస్త్రముగూడ గత సంవత్సరమే ఏర్పరపబడినది. దీనివలన వైద్యవృత్తి నకలంబించువారి ప్రవర్తనము త్రుముగ నుండుట కవకాశముకలదు. ప్రస్తుత మీరాజధానిలో వైద్యవృత్తిని బూనియున్నవారిలో బ్రిటిషు దీవులలో జట్టుములబడనీ వచ్చినవారు 70 మందియును చెన్న ప్రెస్ విశ్వవిద్యాలయమువారి జట్టుముల కందినవారు 211 మందియును, 662 అపాత్రులీయును నుని అసిస్టెంటు సర్జనులును గలరు. మొత్తము 410 లక్షల మందికి వైద్యము చేయుటకు 950 రు వైద్యులు మాత్రమే గలరు. సకలును 41 లక్షల మందికొక వైద్యునివంతున నున్న ప్రస్తుతము ప్రజలు దేశీయ వైద్యులయందును హాస్పిటలులందును గౌరవములేవారగుచుండుటవలనను ముందు వైద్యపరీక్షలలో లేరకవారి కకకాశ మెంతయైన గలదని ఈ లెక్కలవలన తెలియుచున్నది. వైద్య కళాశాలలోని పట్టణములందుకొనినవారు కొందరు చెన్న ప్రెస్ వైద్యశాల కాకతొ పంపబడిరి. వారు తమ విద్యలకు చక్కగ నిర్వర్తించుచున్నార. నేనానంబంబులగు గను అసిస్టెంటు సర్జనులలో 14 గురు ప్రాన్సిల్లోపనిచేయుచున్నార. వారిలో నొకరు చనిపోయిరి. మరియొకరు గాయపడిరి. రు పయోగులైరి. తూర్పు ఆఫ్రికాలో 7 గురును, ఈ జిల్లలో 5 గురును నుని అసిస్టెంటులు పనిచేయుచున్నారు. మొత్తము 26 గురు సామ్రాజ్యవేదము చున్నారని అసిస్టెంటు జనరలుగారు నడిపిరి. పిమ్మట బహుమానములు మున్నగునవి యొసంగబడిన. పిమ్మట సభ్యులు మహానాథులగు ప్రకంఠమున నిటుల నుడిపిరి. నేనీనాడు పందివెట్టిన బహుమానములు మున్నగు వానివలన వైద్యవిద్యయందు విద్యార్థులకుగల శ్రద్ధాతీత్యము గోచర మగుచున్నది. వైద్యులవలనగారు మా

ప్రసూతి గృహములు.

శ్రీ. లక్ష్మీదామరూపాణిగారు ప్రసూతిగృహమున నొక ప్రణాళిగూర్చుచున శంఖుస్థాపన మొనర్చిరి. ఆ సంవత్సరమున ప్రసూతిగృహమున హిందువు కలందించు నాచారములను గూర్చియు హిందువుల సామాన్యవాచరములను గూర్చియు కొంతమచ్చటించిరి. హిందువుల ఆచారములు మొదట ప్రకృతి బాహ్యమగుణముగ శేర్పడినవై యెవను రానురాను ప్రధానోద్దేశ మంతరించుటవలన నిపుడవి యన్నియును పరస్పరసంబంధము లేకుండచున్నవి. ప్రసవమొనరెంటునె మాతాశిశువులకు ప్రత్యేకవాసమును హిందూశాస్త్రములు కొన్నిదినముల వరకును విధించినవి (వీనిని మనవారు ప్రస్తుతము మొదటి పది దినములుగా పెట్టి పురుడనియును, తక్కిన పదిదినములును నెల పురుడనియును మొత్తమువరదినము లేర్పరచుచున్నాడు. వీనిలో మొదటి పదిదినములనుగూడ పురిటికది నెవ్వరును సూపించుటకేవలలేదు. తక్కినపదిదినములు సంకతినములుగావు. ఈప్రత్యేకవాసమునకు చక్కని కారణము గలదు. సర్వరోగములకును క్రమతే మూలకములు. ప్రసవమొనరెంటునె బాలెంత రాలి శిశుకలితి చాలదు గృహము గ నుండునగాన నట్టి తిరి నన్ని విధములగు విషక్రిములునుగూడ నామెశిశువు మన సుఖముగ చచ్చి హానిచేయుగలిగి యుండును. మనప్రార్థన లీవిషయములను గ్రహించి ప్రత్యేకవాస మేర్పరచి, పరమోపయోగముగు నానాచారమిపుడు శేవలముదురాచారముగ మారిడి. బాలెంతరాలి నననించు గృహమునైన (మొదటి పదిదినములలోనను) చూడగూడదను మూఢాచారము మాత్రమేమన కిప్పుడు మిగిలియున్నది. ముఖ్యముగ నిబంధన లన్నియును మొదలంటు కొన్ని పురుషాంతరములకు పూర్వమే నన్నగిలి పోయినవి. ఈయాచారమునకు మూలాధారముగు వైద్య సంబంధముగు విషయము నెవ్వరును పరిగణించునానే లేరు. చీకటికిది మురికికడలను కడుములినమైన శిశువుయొ పని యన్నిటికన్న కడుఁగనగ దాచుకముగు పరమమార్గరాలగు మంగలి మంత్రసానియును మనవారి కిప్పుడు బాలెంతరాలి ప్రాణసంరక్షణమునకు పరమోపకరణములుగ నున్నవి. అట్టి తిరుణమున మాతాశిశువులకు బహులితముగు పరిచర్యయును, సంపూర్ణ పూరితద్వారములగు వస్తువుదాయమును మాననలొనకరములను నేత్రానందకరములు నగు సహచరములును నిరింతరముండవలసి యుండుట యోక్తిమధుమంతు మనవారకలందించుచున్న చర్యదీనికి కేలయు విరుద్ధముగనున్నదని శ్రీ మహారాజావారు నుడిపిన దంతయును సత్యమే. దీని కజ్ఞానము ప్రధానకారణము. విద్యా విభారదులు జ్ఞానబోధచేసి శ్రీమహారాజావారు నుడిపిన వారు. ఇందు కజ్ఞానముకన్న ప్రబలముగు కారణము మరి యొకటిగూడ కలదు. భనహీనతయే ప్రబలముగు కారణము. గృహదర్శిద్రమే ముఖ్యకారణము. చేత దుగ్ధాంతేకుండిననుగూడ నాత్మగౌరవప్రధానులగు హైందువులు నోరుదెరచి దేవాదుని యొరుల నడుగబాలరు. ప్రతిపట్టణమునను ప్రసూతిగృహము నించిన మార్పులుగాక మరికొన్ని మార్పులుగూడ నామెదంబుచేయున్నవి. ఎల్.ఎమ్.ఎల్. పరీక్షాపరకాలము 5 సంవత్సరములేర్పరపబడును. మరియొక జనరలు హాస్పిటలుగూడ కట్టించుడును. యుద్ధమువలన దీనికి కొంత యాటంకముకలిగినను త్వరలోనే నవీనపద్ధతులను కలిగిన జనరలు హాస్పిటలు కట్టించబడుట నశ్చయము. దేశమున శిశువరణములు చాల హెచ్చుగానున్నవి. వైద్యపట్టణుల నందుగొనిన వారందరును వీనిని వారించుటకు ప్రయత్నములు చేయవలయును. ఈశిశువరణములకు అజ్ఞానమును మాఢవిద్యానమును కారణ లయ్యుండును. సక్రమవిద్య నభ్యసించిన వైద్యుల సహాయము లేకుమరుగుటకూడ మరయొక కారణము. 41 జేలందినవల కొక వైద్యుడు వైద్యసహాయము చేయవలెనని ఆతికెంత భారముగ నుండునో యోచింపుడు. నుని అసిస్టెంటుల తరగతులలోగూడ సభివృద్ధి కలిగింపబడును. ఈభాగ సర్వోత్తమ మైనది. ఈభాగవిషయమున నింకను సామ్యుభనముగ వెచ్చింప బడవకును వెచ్చింపబడునుగాని యుద్ధ మన్నిటికి నిరోధకాది యై యున్నదిని గెల్ల కార్జ్యుగారు నడిపిరి.

కర్నూలు మోక్షగురు గారధ్యక్షులకును చానువారధ్యక్ష ముతో భగవదాము చేసినట్టియు చేయవచ్చుట్టియు ప్రభుత్వము వారిని వందంచులను తెలిపి, హిందు హాస్పిటలులలో గతి నలంబించును. 71 లక్షల మందికి వైద్యులకేవలముగలదని పరిహాస్యములతో నవసించుట వైద్యవిద్యయందు విద్యార్థులకుగల శ్రద్ధాతీత్యమును గోచర మగుచున్నది. వైద్యులవలనగారు మా

జూబులు.

విలేఖకులకు ప్రకటన.

ఒకపురవాసి, ఒకతెలివి — ప్రకటింపలేనందులకు చింతిలుచున్నాము.
పూసపాటి రంగనాథమగారు — చర్చ ఆపినందున ప్రకటింపజాలము.

I
లక్ష్మీనరాయణ శ్రీ సమాజము.

అయ్యా, ఒంగోలుపురమందలి లక్ష్మీనరాయణ శ్రీ సమాజము యొక్క చృత్రియ నార్మికత్వము ఫిబ్రవరి 6-వ తేది శనివారము మధ్యాహ్నము ౪ గంటలు మొదలు 6 గంటల వరకు మిషన్ హాల్ లో పాఠశాలకుండు మిషన్ కెల్లీ బోర్డునా నమ్మగారి యాధిపత్యము క్రింద జయప్రదముగా జరుపబడెను. పురమందలి ప్రముఖులయిన ప్రామాణ్యవైఖ్య శూద్రనాథిమణి లందరు కలసి సుమారు 300 మంది విచ్చేసిరి. దైవ ప్రార్థనల తోడను, బాలికల సంగీత కీర్తనలతోడను, సభాప్రారంభింప బడెను. శ్రీమతి. డి. కమలాంబుగారు గృహకృత్యమును గురించియు, శ్రీమతి. ప్రేమావతమ్మగారు శ్రీవిద్యను గురించియు, డి. లక్ష్మీకాంతమ్మగారు సమాజసేవార్థము, డి. అప్పారెడ్డి తాయమ్మగారు శ్రీవిద్యకలసి-లాభమును గురించియు, కొందరు సోదరిమణులు శ్రీవిద్యనుగురించియు, యువనర్తనీచిరి, యువముసందు శ్రీ బార్జిచక్రవర్తిగారికి జయము కలుగకయని కొన్ని పద్యములు చదివిరి. సభాధ్యక్షురాలయిన మిషన్ కెల్లీ బోర్డునామ్మగారు శ్రీవిద్య దేశాభి మానము సమాజోత్పత్తిని గురించి యువనర్తనీచిరు సంతోషమును కలుగజేసిరి. బాలికలచే డ్రెస్సు, జడకోలాటము వేయబడెను. వీణ వాదనయు చందన తాంబూలములతో సభ జయప్రదముగా జరుపబడెను.

ఒంగోలు. మిట్టపాటి రంగనాథయ్య.

II

శ్రీమతి పండితరాజనాల గౌరమాంబామ్మశ్రీ. మ.దివ్యద్యవ్యవస్థ మొక్కరై లక్షవ్యయంతీర్థప్రసాద తారయే త్రవలోకోర్కె దృఢీకరించితి విద్యావత్సభిభింగనం గొనిసత్కర్త దిశాంతరములకుఁ బ్రాకుంఢెట్టితోయంబోసి పుత్ర కంటికిమారమైన నిమిషాన్నియేర్పరమాగౌరవం! శా. ఈలోజాగిరపామాదనునారేకాదనుమృత్యుదం ప్రార్థనగ్రామికి కరుణతోకా నంద్రాగ్రమై నిశ్చల శ్రీరాజింపగఁజాలుఁజేసి యభివృద్ధి గౌరవములగదా గౌరవ్య! యవిగొంటి మజ్జ గములేక గ్రీవమైపోంగగ్గ నీ. విశ్వేశ్వర శిరమున విరుణునించిన నిన్నుఁ బ్రేరేక్షించుచు బాధఁజెట్టగలఁడె, అలహరిద్యారమునందు నిల్చిన నిన్ను నాయమద్యార మింకందగలఁడె, సందమృతో మహానందిననిన్ను యమవాహము నైకి దుమకగలఁడె, శివభాగవతులగోష్ఠికి మెలంగిన నిన్నుఁ బడుగు దూతలు వేయఁబడగలారె, గీ. సహిసహి ప్రతిరై నోనయి నై ముఖేకి తప్పకద్వివృధా మమైర్లని నావు చెందుచున్నావు తద్యామింజెలగుసిరుల గౌరమాంబావత్రి! శ్రీకల్పవల్లి! చల్లూ పీచ్చయ్యశాస్త్రి.

III

పేర్లు.

అయ్యా, సాధారణముగ మనదాండవ నామంబులన్నియు సంస్కృతపద భూయిష్టములై యుండుట సర్వజనవిదితంబు. ఈనామంబులు ప్రాముఖ్య భాగ్యదయాత్మకములై యుండు. అందుపూర్వభాగము సంస్కృతపదమై ఉత్తరభాగము తత్త్వ శృంపదాయానుగత పదమైయుండును. వైష్ణవులలో వారి నామంబులను ఆచార్యజడముతో కలిపి వ్యవహరించుటవారి యాచారము. రంగాచార్య, గోవిందాచార్య, రాఘవాచార్య రామానాథార్య మొదలగునవి వైష్ణవసంప్రదాయ నూతనము లైయున్నవి. ఏతన్నామంబులయందుండు పదములురెండును సంస్కృతపదములేగాన నీసంస్కృతపదముల రెంటికిని సంధి యందు సవర్ణద్విగుణచ్చి. ఆంగ - ఆచార్య - రంగాచార్య, రామానాథ - ఆచార్య - రామానాథాచార్య, అని ఏర్పడినది. ఇట్లుండ నీనామంబులలో నెవరిన 'కృష్ణమాచార్య', 'గోవింద రాజనాథాచార్య' అనునామంబులరెండును వివాదగ్రస్తములై

యున్నవి. సంస్కృత పదములై నందున, నీ నామంబులందలి పూర్వోత్తరపదముల రెంటికిని సంస్కృత వ్యాకరణానుసారముగ సవర్ణద్విగుణి వచ్చి పూర్వోత్త నామంబుల రీతి కృష్ణ-ఆచార్య-కృష్ణాచార్య, గోవిందరాజ-ఆచార్య-గోవిందరాజాచార్య- అని కావలసి యుండ నీరెంటికిమాత్రము సంధిమధ్యయందు మకారమువచ్చి కృష్ణమాచార్య, గోవిందరాజమాచార్య అని వ్యవహరింపబడుట వ్యాకరణ విరుద్ధమై యనుమంజముగ గనుపడుచున్నది. ఆచార్య శబ్దమును సంప్రదాయపదముగ వాడుమాధ్యులలోగూడ 'కృష్ణాచార్య, రాజాచార్య' అనియే వాడుచున్నట్లు తెలియదున్నది. ఇన్ని నామంబులలో నీరెంటికిమాత్రము సంధిమధ్య మకారము వచ్చుటకు కారణమేమి? ఎంతకాలమునుండి వాడుకలో నన్నది? ఒకవేళ నేదోవిధముగ వచ్చిన దనుకొన్నను, ఆచార్య శబ్దమున సార్వభౌమిక పదముగ వాడు మాధ్యులకును వీరి కిని భేదము తెలియజేయుటకై ఏర్పడినదనికొన్నను, తక్కిన నామంబులలో నెదియు నిట్లు వాడుబడుచున్నట్లు కనుపడదు. అట్లు 'మకార' యొక్కముగ నై వ్యవహరింప వలసిన యుడల తక్కినవానికిసూడ రంగమాచార్య, శేంకట మాచార్య, రామానుజమాచార్య, అనియే యు పయోగింపవలెను. అట్లు లేనప్పుడు నీరెంటికిమాత్రము 'మకార' యొక్కముగ వాడుట పరిహాసాస్పదము. కాన యనవసరమైన నీ 'మకార' మును తీసివేసి 'కృష్ణాచార్య, గోవిందరాజాచార్య' అని వ్యవహరించుటయే సుమంజసు. వ్యాకరణ విరుద్ధముగ నై శబ్దము ను నివ్వన్నది కాగూడదు గాన, సంస్కృత వ్యాకరణమున నెక్కడను ఇందుకు యుక్తముగు మాత్రము లేమిచే నీయ సామంజస్యమును పరించుచు స్వార్థము, మాధ్యులలో వైష్ణవులను పరిహరించుటకై 'కొండ కృష్ణాభ్యాం మద్రామాను జీయే' అను వ్యాకరణ సూత్రముతో నొకదానిని కల్పించిరి. అనగా 'కొండ, కృష్ణ' శబ్దములకు రామానుజ పత్రము నందు 'మద్రాగము' (మకారము) వచ్చును' అని ఐదవం కరమైన నూత్రార్థము. ఇందు 'రాజ' పదము ఎక్కడనో అరుదగ ఆచార్యపదముతో కలిసి వ్యవహరించునం గుండుటచే పరిగణింపబడవలెనని తోచుచున్నది. ఇతరులయందు దెక్కడను లేక వైష్ణవులయందు మాత్రము నీ రెండు మాడు పేరుల యందు స్వార్థముండుటచే వారి యాద్యక్షము యొక్క యొక్కముగ నై వైష్ణవభావము వ్యక్తపడుచున్నది. ఎంతటి దైవను సంస్కృతపూర్వమని తోచిన యెడల సంస్కృతించు కొనుట ప్రాజ్ఞులయొక్క ధర్మము. కాన నో విద్యద్యవ్యవస్థ లారా! నై వివాదగ్రస్త నామంబులలో 'గోవింద రాజనాథాచార్య' అను నామంబుచే వ్యవహరింపబడుచున్న యీలేఖకుడైన నేను నాపేరునందలి 'మకార'మును ఆస్వరస ముగ నుండుటచే సంస్కృతించి 'గోవిందరాజాచార్యులు' అని వ్యవహరించుచున్నాను. ఇందునిజముమై నాకు తీరని సందేహము కలిగి ఆనెక పండితుల నడిగినను తగిన సమాధానము నొకపోవుటచేతను, 'గోవిందరాజనాథాచార్యులు' అని వ్యవహరింపబడువాడ స్వల్పసంఖ్యాకులైనను, 'కృష్ణమాచార్యులు' అను వ్యవహారముగలవారు బహుసంఖ్యాకులై గొప్ప గొప్ప పండితులైగూడ నుండుటచేతను, పండితులైనవారు గూడ నిట్లు వ్యవహరించుటకు కారణ మరయగోరి యిట్లు ప్రకటించితి. కాన 'కృష్ణమాచార్యులు, గోవిందరాజనాథాచార్యులు' అను నామంబులను పూర్వోక్తవకారంబుగ సంస్కృతించుటకు గాని, లేక యొక్కమైన సమాధానమును ఈ పత్రికా మాలంబున ప్రకటిం చుటకు గాని, పండిత వరులను, విశేషరూపముగ బాధ్యులైయున్న ఏతన్నామధారులను సవిన యముగ ప్రార్థించుచున్నాడను. మరియు, నాంధ్రదేశము నందు వైష్ణవతత్వలలో ననేకులు వారివారి నామములకు 'రావు' అనుపదమును కలిపి వాడుచున్నారు. ఈ'రావు' అను పదము మహారాష్ట్రపదము. ఈదేశము మహారాష్ట్రసంబంధ ము కలిగినప్పటినుండియు ప్రచారములో నుండియుండును. సంస్కృతపదములైన కేశవ, నారాయణాది పదములలో 'రావు' అను నీమహారాష్ట్రపదమును జోడించి 'కేశవరావు నారాయణరావు, మాధవరావు, గోవిందరావు, గోనాలరావు, అని వ్యవహరించుచున్నారు. అయిన, వీరిలో నేవేరిన 'రామాచార్య, కృష్ణారావు, రంగారావు, మల్లారావు' అనుపదములు వివాద గ్రస్తములైయున్నట్లుతోచుచున్నది. 'రామ, కృష్ణ'దిపదములకు ను 'రావు' పదమువలన సంబంధము కలిగినప్పుడు పూర్వపదములకు దీర్ఘ మెట్లువచ్చినది? ఈ నామములందలి పూర్వోత్తర పదములకు సంధియే లేనందున వివిధమైన మాత్యము కలుగుట కవకాశములేదు. ఉచ్చారణయందు సౌలభ్యమునకై గాని మరియొక విధముగగాని యట్లేర్పడినది యనుకొన్నను, ఈపేరువులచేతనే తక్కిన కేశవాదిపదములతో సంబంధము కలిగినప్పుడు దీర్ఘములేక పోవుటకు కారణమేమి? 'కేశవారావు, నారాయణారావు, మాధవారావు, గోవిందారావు' అని వ్యవహరించుట లేదుగదా? దీర్ఘము కలిగిన నన్నిటికిఁ కలుగవలసి యుండును. లేకున్న నేనికిని ఉండకూడదు. కారణమున్నటికి సమానమే. ఈ'రామాచార్య' మొదలగు

వృత్తాంతలేఖలు.

కుల్లూరువార్తలు.

(స్వకీయవిలేఖకుని యొద్దనుండి).

కాలమానశితి.

కుల్లూరు ఫిబ్రవరి 12:- సుమారు పదిరోజులకు మున్నెని మిదిరోజు శ్రీప్రాంత్యము వర్షముచే నాదరింపబడియె. అయ్యది యకాలవర్షమయ్యి సస్యాదుల కుదరంబునింపి పోషింపబడును జనులకు నానందంబుపల్పిల్లు చల్లదనంబును నీటివసతియు నిచ్చెనని సంతసించవలసియున్నది.

కలలుపులెమెత.

అలనాటినుండి నా నీ జిల్లాలోనుండు ను ద్యోగుల కాదరంబుగ నియ్యబడిన నీవేతనంబు నీకలలుకాలంబునం దీని వేయ నటుల నుత్తపు లాసంగబడుట కెంతయు జింతనీయ మగ నున్నది. ఈసాహాయ్యవేతనముచే, స్వల్పమాన వేతనంబుల కైలాని పనిచేయు ప్రభువూతశాశాసాధ్యాయులు నెంతయు నుఖమొందుచుండిరి. ఈయూర పండ్రెండుగురుసాధ్యాయులు వేతనములు ముచ్చుకొని జీవించుచుండిరి. వారిట్టి కాలంబున నీవార్త వివర నెంత జింతిల్లుమరో వేటజెప్పవలయునా? కాన ప్రభుత్వముచారిత్రామకాలమున నాసాహాయ్య బలముల నిచ్చునటుల నుత్తర్యలాసంగక బ్రార్థితులు.

వివాహ మహోత్సవములు.

ఈగ్రామంబున నీనెల 4 తేది మహారాష్ట్రమున నైదా రిండ్లలో మహోత్సవంబులు జరిగినవి. అందు నీగ్రామవాసియు మహోదా సవన్ను కాలగు తోట నరసమ్మగారి మనుమరాలి కీమహోత్సవము మహాసందమతో జరిగెను.

ఇనుపదారులు.

ఈజిల్లాలోద్భవమైన నీగ్రామములయొక్కయు నీపరి రవిగ్రామములయొక్కయు నిక్కట్లులసావు నినుపదారి వేయించి రైలురైలుని కలవరించువనల బ్రోత్సాహపణచెదరు గాక. ఈప్రాంత్యగ్రామంబుల ప్రాముఖ్యము గనుగొని ప్రజల పోషించెదరుగాక!

నెల్లూరి వార్తలు.

(స్వకీయవిలేఖకుని యొద్దనుండి)

వికమత్యము.

నెల్లూరు ఫిబ్రవరి 13:- మాపురమునకు తోలుబామ్మ లాటగాండ్రు వచ్చియుండి వారిలో నైకమత్యము లేనందున తప్పెటయొకరు తాళమింకొకరు తంబుర మాయొకరు తల యొకటి తీసికొని వీధులవెంబడి బిచ్చమెత్తుకొనిరి. పురజనులు వికమత్యములేవన్న కలుగు ఫలము ప్రత్యక్షమున కనుగొనిరి. వికమత్యముతో నేమిచేసెదకో చూడవలసియున్నది.

కో ఆపరేటివ్ సొసైటీ.

పది ప్రాంత్యమైనది. ఇప్పటికి సుమారు ఎనిమిదివందల రూపాయలు వసూలైనవట. త్వరలో స్థాపింపబడగలదు. మా ఆంగ్ల వారును సరియైన ధరలతో వస్తువుల నిక నమ్ముదురు.

కాలవ.

దేవాలయము ప్రక్కన నొక కాలువ లదు, మురికినీరు నిలిచి మురుగుచున్నది. పోవువారి లేదు. కంపు అనుభవించుచు దేవాలయపువాకిగాని భక్తులకుగాని పూడ్చిన బాగుండునని తెలియకున్నది. ఇంకనైన తెలిసికొని రావోవు తిరు వార్లకు వచ్చు ప్రజలకు కష్టము లేవంద జేయుదురు గాక.

పండితు.

బ్రహ్మోత్సవమున దేవాలయమున బోడిగోపురము మొదలు గాలిగోపురమువరకు పందిలివే ముదురు గాని చూడవచ్చు వారు ఊరివారి పంచలలోను వీధులలోను రాత్రులందుపండు కొనవలసి వచ్చుచున్నది. పండితిమాత్రము ధర్మకర్తగాదు కాదు గలకిచ్చి వైకము వనూలజేసికొన చున్నారు.

త్రొడుగు.

10-వతేది నాడు మధ్యాహ్నము రంగనాయకుల కేటలో నొక గొలవాడు ప్రభుత్వాగి నామంకాలము ఏట నాడుకొను చుండు విద్యార్థులయొద్దను బోయి వారిలో కలహమువెంచు కొని కొందర బాలలకొట్టి కొందరట్టిలుచు పేషానికి తరిమి వీధులలోబడి నాబాబుతుమాటల బ్రయోగించు అల్లిరజేసి నాడుగాని యొకరక్షక భటుడుండిన నీయల్లిలేక నమ్మడిగా నుండి యుండును.

మామనాలుగు పదములకు మాత్రము పూర్వపదమునందు దీర్ఘమువచ్చుటకు వీరి గమకమేమి? ఎంత విచారింపిన నిదియు నగమ్యముగ నే యున్నది. కాన నీదీర్ఘముల విస్తరించి 'రామ రావు, రంగరావు, కృష్ణరావు, మల్లారావు' అని వ్యవహరించుటయే సాగువును సుమంజసును నగునని తోచుచున్నది. దీని కిని కావణమేమైన నున్నయెడల నాసందేహమును దీర్చి పండితులు ప్రార్థితులు.

గోమాంధూర్, గోవింద రాజాచార్యులు.

తునివా రలు,
(నర్మకవి విశేషముల యుద్ధమునది)
కాలగిరి-అశోకము.

తుని, ఫిబ్రవరి 11:— ముఖ్యముగానేనే తునికు మొదటిదియను నుమారు కలదు. ముఖ్యము తునినది. మొదటిది అనుకూలముగ నున్నది. చలి పూర్వ తగ్గలేదు. ఎందఱు ముందునున్నది. ఇదివరకు నీగ్రామముందు ప్రబలి యున్న మహాశక్తిమహాదే కొంతవరకు తగ్గినట్లు అన్నది. నుమారు 1000 మందికి తిరుగ జేసెదయబడినది. వాక్కినేటరు గారు మిక్కిలి శ్రద్ధగను, చురుకుగను పనిజేయుచు జనసామాన్యమునకు బీకాలవలన ప్రయోజనమును బోధపరచుచు తమ పనిని అనుకూలముగ నిర్వహించుకొనుచున్నారు. ఈ వ్యాధి ఆచిరకాలములోపలనే నిర్మూల మగునని యెల్ల రనుకొనుచున్నారు. అమ్మవారిపండుగలు ప్రారంభించినారు.

కృష్ణవతి సభ.

ఇది ఈనెల 4వ తేదీ మొదలు తిప్పలేదీ ఆఖరుగరిన నీగ్రామమున మునుకాంపపురములో ప్రత్యేకముగ గట్టబడి మిగుల రమ్యముగ నలంకరింపబడిన పందిరియందు సమావేశమయ్యెను. నుమారు 200 మంది ప్రసిద్ధులు స్త్రీలును పురుషులును గూడ వై గ్రామములనుండి విచ్చేసిరి. నాల్గోజులు సభలు అనుకూలముగ జరిగివి. ప్రతినిధులకు సదుపాయము బాగుగ చేయబడినది. సభల జయప్రదముగ జరిపినందునకు రికరెండు. ఎ.ఎ. స్కూలుదొరగారును చక్కని ఆరంభమెట్లుచేసి కార్యక్రమము మొనరింపన ప్రకారముగాను, రికరెండు. టి. కొరెలి యన్ గారును ప్రకటించియున్నారు.

తాలూకా కచేరీ.

శ్రీకోనేటిరావు నాయుడుగారికి మూడుమాసములు ప్రీతిలేక నెలపును తక్కిన 9 మాసములు జీతము లేకుండ గను మొత్తము 1 సంవత్సరము నెలపు మంజూరైనట్లు పనుచున్నాము. వీరిసానే ముంబైలో వల్లూరు పద్మనాభరాజుగారు వచ్చేదరికి వాడుకగా నున్నది. నెలపుకాలములో కొన్ని మాసముల నాయుడుగారి గ్రామముననే యుండునని అనుకొనుచున్నారు. వారి యాశోక్తమున కీగ్రామ స్థల జలాదులు సమాకూలముగ నున్నట్లు.

లాకర్ ఫండు.

ఈ గ్రామము దగ్గి భయము మెండుగ నుండుటచే కాబోలును ఈ సభ్యు మీరు వోరింగు నూలికొటి త్రవ్వించినారు. నుమారు 20 రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చయ్యెనని. తీయని మంచినిర పడినది. ప్రత్యేకమైన జల ఉన్నదనియు నీరువైక తిన్నదనియు మేస్త్రి చెప్పెను. గొట్టములను మరల వైకినీ గోలిపూడ్చినదివారు. ఆచిరకాలములోపలనే నూలిని త్రవ్వ గొట్టబడిందెదదని అనుకొనుచున్నారు.

సర్వేయరు.

ఇదివరకు నుమారు ఏడెనిమిది మాసములనుండి ముగ్గురు సర్వేయరు మా గ్రామములో నివసించియున్నారు. వీరి ఎస్టాబ్లిష్ మెంటు, కమాను వగైరాలకు మాత్రము ఏరీ లోటు లేదు. కాని మిక్కిలి అశక్తియు అకసరము అయినాకొద్దకై నా ఇంక నే పనియు ప్రారంభమైతే. అధికారులు పెంటనే యీ విషయమై యాలోచింప ప్రార్థితులు.

బహుళ మాయలు.

మహాచిత్ర పాదావధిచే బాలుకును, బాలికలునూడ పాతకాలకు రాకపోవుటచే, శ్రీరామవారి మోక్షమును, బోద్ధుడైన నూర్లును, బాలిక పాతకాలయనూడ నొక వారము గోజులవరకు మూయబడినది. పరీక్షకాలము సమీపించుటచే, నూర్లుపైసలు చదువులెల్లలకు మాత్రమునూర్లు తప్పిదినారు. ఆహా, ప్రాణములకన్న పాఠములే విలువయిన యెంచు బద్ధాధికులు, విద్యాధికులు గూడ వందనీయులు గానా ?

నూర్లు బిల్లింగు.

ఇదివరకు నుమారు ముప్పాడగరిన వత్సరముల నుండి బిల్లింగునూర్లు బోర్డువైసిన నూర్లు కేంద్రకర్మము ప్రత్యేక భవనము నాంక్షన అనునది. బిల్లింగు కట్టుచున్నారు. కాని యే అంబుల గడవడం. రు 2000లు వరకు సాంక్ష నయినది. అంతే నేను పూనుబాగులేదు. ఏమిచేయగలము, ఎవరితో చెప్పము ప్రాధానము గడిచిన గుమూడ లేకట్లు ఇచ్చుచున్నార. తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు చేతువలసినవి నుంచి ప్లానుల జేయించి కంట్రాక్టుపాతకు సామూహిక మాయాల్గు వగైరాలు తీసికొని పండులగు మాయామెడల గవన్న సెంటువారి నాయకులు చరించును.

పికి గ్రామముయందు

అయ్యో,
ఇదివరకు మా గ్రామముందు విద్యయన నెట్టిదో యెదుగక యుంటిమి. రమారమి సంవత్సరముల క్రిందట ఈగ్రామ వాస్తవ్యులును భవనంపన్నులును ధర్మావతారమును నగు శ్రీ ఆదిమిల్లి సుబ్బారాయుడుగారు పాతకాలాభవనమునగాను గమరమి రు 500 లకు మైగా శ్రీ గవర్న మెంటు వారికి యొసగా శ్రీ గవర్న మెంటువారు రు 2200 లు తెలయగు భవనమును ప్రస్తుతము ముగ్గురు పాఠ్యధ్యాయులు నిచ్చిరి. ఇది యిట్లుండగా ఆదిమిల్లి వారి వంశోద్ధారకుండగు శ్రీ రామన్నగారు గ్రామమునందుండి పద్దలను గ్రామచేపీట సంగమముగా యేర్పరచి చదువురాని వారికి విద్యవలని లాభములు, అదిరాని వారికి నానియందుండు నష్టములు బోధజేసి ఒక నైటు నూర్లు ఈనెల 4 తేదీనాయంత్రము ఏర్పరచి యాగోజుననే ఒకయుపాధ్యాయులవారిని యేర్పరి. వారికివీరికి లేకపోవుట చేరి తమకుకూడ ఒక గంట పంచేముటుకు సమ్మతించిరి. ఈ రోజుననే విద్యాభివృద్ధి సంఘము అను విరుద యతో ఒక పుస్తకభాండాగారము కొద్ది పుస్తకములతో రామన్నగారి స్థాపించిరి. వీరు దీనిగాను దినపత్రిక ఆంధ్ర పత్రికమునకు కృష్ణపత్రికయొక్క పత్రము గ్రంథములకు నొసంగిరి. వీరి విద్యుత్తని గ్రామముల కృత్తిచేయ ప్రార్థించుచున్నాను.

జడ్డు సారాయణమూర్తగారు.

విద్యుత్తయంత్ర దేశ గ్రంథభాండాగార ప్రతినిధుల మహాజనసభ.

అయ్యో,
వైసభను మారాజుమహేంద్రవర పట్టణముననున్న శ్రీ సీ రేశలింగ వసురాయపుస్తక భాండాగారముల పక్షమున నొకర్న వాయభాండాగారాధి పతులు నియమించుకొని, వారి వారి సభ్యులలోనుండి సీదగున బ్రకటించిన వారిని ఆహ్వానసంఘ సభ్యులుగా నియమించి, యాసభను జయప్రదముగా నిర్వహింపదనియు, సభ్యులకు నుండ నంగీకరింపదనియు వారికి లేఖల మూలమున తెలిపిరి. మేటియు భాండాగారాధిపతులు నియమించిన ఈసభ్యుల నే కన్గిజేసి మాపట్టణ ప్రముఖులలో కొందఱినిగూడ తమలో చేర్చుకొని ఆందలును నుమోదకమై తమలో నుండి ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులను, కార్యదర్శులను, నియమించి సభా కార్యములకు గడంగునూర్లనియందుములమున బ్రకటించుచున్నాడను. భాండాగారాధిపతులు నియమించిన ఆహ్వాన సంఘ సభ్యులు:— మ.రా.రా.శ్రీ. బాదు శ్రీరామ నరసింహారావుగారు, గంటి లక్ష్మన్నగారు, అడవి లను కనకరాజుగారు, అయ్యగారి బాపిరాజుగారు, అద్దంకి సత్యనారాయణ శర్మగారు, అద్దరపు రామన్నగారు, జూపూడి శేషగిరిరావుగారు, కందుకూరి వీర వేంకట కొనయ్యపంతులుగారు, వీరగంటుల లక్ష్మీనరసింహమూర్తిగారు, బోధిపాటి రామలింగముగారు, వెన్నేటి సత్యనారాయణగారు, నాళం కృష్ణారావుగారు, తిల్లాపూడి నూర్యనారాయణరావుగారు, చెఱుకువాడ వేంకట్రామయ్యగారు.

అద్దంకి సత్యనారాయణశర్మ.

రజస్వలాంతర వివాహాననము.

అయ్యో!
ఈనెల 4వ తేదీ సాయంత్రము రజస్వలాంతరవివాహ (చట్టు) విషయమై చర్చించుటగాను మాజీపిడు తాలూకా కాటూరుగ్రామముల స్త్రీయంత్ర కాటూరు రామకృష్ణ శర్మగారి భవనముందు హాకనగ జేర్చుటచేసిరి. ఆసభకుముట్టుపట్టు నున్న కల్పచాముల, కుండేరు, కొలవెన్ను, మురుహుడు, ఉయ్యూరు మొదలగు గ్రామములవారిని చాలమంది సభకు విచ్చేసిరి. తల్పభక్తు బ్రహ్మశ్రీ కాటూరు వేంకట కనకదుర్గా వరప్రసాదయ్య శర్మగారు అగ్రాసాధిపతిగా నియమించబడి విద్యుత్త బ్రహ్మశ్రీ రామరం గారుచరిత్రకర్తగా రజస్వలాంతర వివాహము లశాస్త్రీయములయి, వసమృతము లయియు, క్రతుస్మృతి ప్రమాణోపాహారకర్తకముగ నుపన్యసించిరి. పిమ్మట బ్రహ్మశ్రీ కాటూరు రామకృష్ణ శర్మగారు వైవాహికప్రాణమును బలపరచుచు గౌరవనీయులగు శ్రీనివాసశాస్త్రీగారిచే కాననీ యుజనయంత్ర ప్రవేశపెట్టబడినట్లు గ్రామవ్యాప్తమతి భక్తులకు విరుద్ధమేగాక కుటుంబ కల

హములకును అకాశమిచ్చునదిగా నున్నదని తమ యభిప్రాయము విప్రులముగ తెలియజేసిరి. తదనంతరము తక్కింకల సభ్యులందరు బిల్లివిమయమై తమతమ యసమృతము తెలిపినవిదట అగ్రాసాధిపతిగారిచే సుపూనింపబడి సభ్యులందరిచే నేక గ్రీవముగా సక్రిందతీర్మాన మంగీకరింపబడినది. గౌరవనీయులగు శ్రీనివాసశాస్త్రీగారిచే మదరాసు కానన నిర్మాణసభ యందు ప్రవేశపెట్టబడిన యాబిల్లు శాస్త్రీయంత్రములకును సంఘమునందు పలువురి యభిప్రాయములకును, వ్యతిరేకముగా నున్నదిగాని పరిస్థితులపై వసమృతముల మతాంతరప్రమాలు లనే, మతధర్మములకు బోకకకములేని రాజకీయ విషయముల చర్చించుటకు నేర్పడినసభలలో, పవిత్ర మతాచారములకు నాలయాలైన శాస్త్రీయంత్రములను చర్చించుటకు పృథు త్యమువారవకాశ మియ్యగూడదనియు, ఇట్టిది చట్టముగా నంగీకరించిన యెడల మా సంఘీయులకు చాక్షత్వమనియు, వెంటనే యాబిల్లు తొలగివేయ బ్రార్థించుచున్నామనియును శ్రీప్రభుత్వమువారికి విజ్ఞాపనయంపుట తీర్మానింప బడినది. కాటూరు రామకృష్ణ శర్మ.

పెదకెల్లెపల్లి మహాశివరాత్రి.

అయ్యో,
ఈయంత్రసంధ్యమున నేను ప్రాయశుంగతులతో ఎంతోయో తంతిమాత్రములేవు. ఉన్నచున్నట్లు ప్రాయశుచున్నాను. ఇట్లు ప్రాయశుటవలననుంచిచెడ్డట లోటులకు తెలియును. అంగీకరించ తగిన లోపములున్న యెడల యజమానులు సవరించుకో దలచినవో సవరించుకొందురు.

ఈదిన మేకాదశి. శ్రీయోదశి మహాశివరాత్రి. ఇంత పలుకు ఆలయ ప్రాకారమునకుగాని, ప్రాకారమధ్యనుండలి మాలయములకుగాని నున్న ము కొట్టలేదు. పూర్వముకొన్ని పుట్టనున్న ము లోక్కించి, శివరాత్రి 15, ఒక ది:ముటు రామన్న దనగా మొదటవెట్టి చక్కగా నున్న ము కొట్టించు వాడుకగలదట. కొంతవఱకు నేనును ఎరుగుదును. శ్రీమేణ మా మూర్తన్నయొ తగ్గుచున్నది. ఒక బహుసన్నము వచ్చిన దని విచారించగా తెలిసినది. ఈదినమునమాడగా, అక్కడక్కడ కొత్తనున్న పు చినుకులు గుళ్ల మీద కన పడుచున్నవి. కొన్ని గుం చము ల నున్న ములో నీర్లు కలిపి చిలకరిం చెట్లు తెలిసినది. దేవాలయముకుచేసిన మఱుమృతగాని, అలంకారముగాని ఇతే. పందిళ్లకు ప్రాతఃతాటియాజులు తీసివేసి శ్రోత్రదివేసిజారు. రథమునకు ఏదోదూలము విరిగినదనిన్ని తగిన మాలముదొరకనందున గడ్డోసము సుంజేపించదలచరనివదంతి పుట్టినదిగాని, శ్రోత్రమాలమునుకొని, రథమును సంసిద్ధముజేయుచున్నాను. ఈయంత్రము పి. డబ్లియు. డి. యంజినగారి దయాధీనమయియున్నది. ఉద్యోగస్థులకు బసకు తగిన వసతు లేర్పఱుపబడుచున్నది. దేవాలయములకు ఖర్చుపెట్టిన కొన్ని కుంచములనున్న ముగాని మిగిలినవనిలో కొంత యీ పడిదియిందట గూడ సుపయోగించెదరని విన్నాను. కాని యంకను రూఢివర్తమానము తెలియలేదు. నేటివరకు తేవుని పెండ్లికుమారుని జేయలేదు. దేవశములో, కలరా ఉన్నదనియు ప్రజల సత్యమునకు బోకుండ నిరుత్సాహపరుపవలసినదిగా తాలూకాయధికారి ప్రకటించిట్లు విన్నాను. రఘుమతిరుగు పిడులలోని వరదకు పడిన గోతులను పూడ్చినారు. కృష్ణదొర లోనివి పూడ్చబడలేదు. బండ్లు, నువ్వులు నొక్కదోసనె యిరుకుగా నడవవలసివచ్చును. విడివిట్టున్న ను నేత్రోత్సవముగా నున్నమొనను కొట్టించనందున ప్రజల సంతోషమిది గన్నచ్చుచున్నాను. రాత్రికి యంత్రమేకూడదన్న మత మభిమతమొనవో ప్రశ్నయేలేదు. మూలచేదమే యట్టిపాడిత్య ప్రకర్షకులము భావనాసత్యములవలన దేవత్య మంగీకార్యమైనను, వేరు దగిన యాపచారములుగూడ భావనామాత్రసిద్ధములే యగుచు గదా. ఇది పక్షాంతరములచేదనసాధనము. ఎట్లుభావించినను ఏమిచేసినను, పరిపూర్ణతగల తేవునికి కొంతయేలేదు. ఉన్నవములు వానిమామూల్గు లోకములు, సార్వజనీనములు. నిర్వాహక వ్యక్తి మాత్రానురంజకములగు. గృహకార్యములందరిని గావు. సర్వజన విమర్శనాపాత్రములు. కాన ప్రకటననిద్యము గాను. ఆరసరము.

యథార్థవాది.

దల్లిమండల రథోశాల. — జిల్లాబోర్డువారును, కర్నూలు సంపాద్యల మునిసిపాలిటీవారును, కర్నూలు సంపాద్యల కొయింకుంట్ల తాలూకాబోర్డులవారును, ఆలోచనము నున్న కర్నూలు అంతరిపురములో స్థాపింపబడుట కంగీకరించి యుండ క్షిదోస తాలూకాబోర్డువారు మాత్రము బల్లారిలో స్థాపింపబడుట యంచదని సిఫారసుచేసియున్నారు.

అమృతాంజనము డిపోవారి ఔషధముల ప్రకటన.

దంతచూర్ణము

కంటినోపులకు మంచిపాడుము. సువాసన గలిగియుండును. వెల స్వల్పము.

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0 మాత్రమే.

దంతశూలహరి

నొప్పిగలచోట దూదిని మందులోతడిపి పెట్టిన నొప్పిని వెంటనేమాన్పును.

సీసా 1కి వెల 0-8-0 మాత్రమే.

జీర్ణరసాయనము

ఆకలిలేకపోవుట, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము మొదలగువానికి మంచిమందు. 25 మాత్రలుగల డబ్బీ 1కి వెల 1-4-0

గజికితైలము

చిన్న పిల్లలకు మంచిమందు. ఈతైలము వాలుగుపూటలురాచినతప్పకపనిచేయును.

డబ్బీ 1కి వెల 0-3-0 అణాలు.

పగుళ్ళకు తైలము

అజకాళ్ళు, అజచేతులు, చర్మము, కారకమువలనను శీతగాలివలనను పగిలిసిర కారుటయు, జలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈతైలమును రాచిన పగుళ్ళుమాని జల పోయి మంచిచర్మము రాగలదు. పగుళ్ళ నొప్పియు నయమగును. స్వల్పక్రయము. వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-6-0. వి. పి. వేరు.

మోహినీ తైలము

మొదడుకు, కండ్లకు చలువజేయును. వెండుకలు నునుపుచేయును. కురులు పెరుగును. 5 తులముల నూనెగల సీసా వెల 0-12-0.

మూలశంకకు తైలము

మూలశంకవలన ఆసనమువద్ద చర్మము లావుబారి మొలలువర్షియమిత బాధగలుగును. డబ్బీ 1-కి వెల 0-12-0 మాత్రమే.

కలరా మాత్రలు

కలరాతగిలినవెంటనే మందుతినుట ఆవశ్యకము. కలరాకు బహుశ్రేష్ఠమైనది.

12 మాత్రలు డబ్బీ 1-కి వెల 0-6-0.

తేలు మందు

ఈ మందును కుట్టినచోటరాచిన బాధ మాయమగును. ప్రతియింట నుండదగినది. సీసా 1-కి వెల 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

వజ్రగుళికలు

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, రక్తవృద్ధికి, శక్తికి, వజ్రాయుధము.

20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1కి వెల 1-0-0.

రోమహరి

ఈభస్మమును సిటితో గట్టిగా కలిపి పట్టించిన, రోమములు రెండు నిమిషముల లో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కదు. మంటయుండదు. డబ్బీ 1-కి రు 0-8-0. వి. పి. శో 0-12-0.

కామర తైలము

తామర, తీట్లు, ఏనుగుగజ్జ, కుంగు, రసి కారుట మొదలగువాటికి మంచిమందు. డబ్బీ 1-కి వెల 6 అణాలు మాత్రమే.

జ్వరహరి

చలిజ్వరము, విమపుజ్వరము, మన్యజ్వరము మొదలగుసమస్తజ్వరములకుదివ్యౌషధము సీసా 1కి వెల 0-12-0 అణాలు.

కర్ణశూలహరి

సీ, రి బొట్లను చెవిలోపొసిన బాధతగ్గును. పంటయుండదు. త్వరలో మాన్పును. సీసా 1కి వెల 0-6-0 అణాలు మాత్రమే.

సుఖభోగి మాత్రలు.

కొరుకు సవామేహములకు ఈమాత్రలు బాగుగ పనిచేయును. వీనిని తినుచువుండు పడినచోట సుఖభోగితైలమును రాయవలయును. ఇవి రక్తశుద్ధికి మేహకారక బాధ్యములకు కూడ చాల ఉపయోగకారి. 20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి వెల రు 1-0-0.

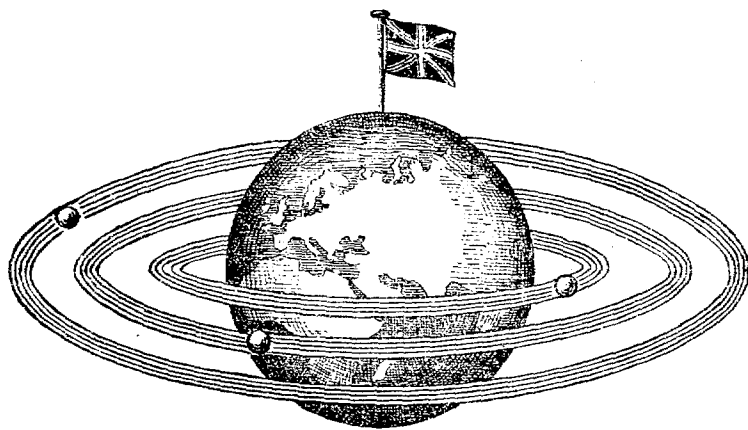
సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రు 1-0-0. వి. పి. సహా 1-4-0 విధములఅన్ని ప్రణములకును, కొరుకు పుండ్లకును ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈతైలమును రాచిన పుండ్లు మానును. లోపలికి మాత్రలను తినవలయును.

అమృతాంజనముడిపో ౧౦౬, వేరిరోడ్డు బొంబాయి లేక, ౬, తంబుళెట్టివిధి, మదరాసు.

ప్రపంచయుద్ధము.

ఘనహారసంగ్రామము!

చిత్రరూపము !!

యోధాగ్రణుల భావచిత్రము !!!

యూరోపియన్లమండెల్లను, అల్లకల్లలముచేసి రక్తప్రవాహముచే బారలాపించు జగత్ ప్రళయ స్వరూపముగా సామోత్ కాలతైర ప్రవలె వివరించుచుండు అతిభయంకర యుద్ధనాయకులనున్న, ఆయాదేశపు రాజధిరాజులనున్న, చక్రవర్తులనున్న, ప్రత్యక్షముగా జూచి నట్లు కనబడు సుందరమైన భావచిత్రములు, ప్రకాశించునట్టి నునునైన కాగితములపై ముద్దుగా ముద్రించి విక్రయమునకు సిద్ధముగచున్నవి.

త్వరజేయును! స్వల్పమే ప్రతులు!!

తోకనుకాల్చుకొనిన మర్కటమువలె అక్కడక్కడకి తిరుగుచు వ్యాపారనావలనున్న, యుద్ధనావలనున్న హతముజేసి తునకు మండించబడి సముద్రపాతమునకు పోతున్న ఎవడైనను జూచియుండురా? దానియొక్క నాయకుని తెలుసునా? అది మద్రాసును ముట్టడించి జేసిన అనాగతములను జూచి యుండురా? తునకు దానిని గతిజూపిన సిద్ధియను నావయును దానియొక్క నాయకునిని జూచియుంటిరా?

పంచపాండవులవలెనుండు ఇంగ్లాండ్, రష్యా, ఫ్రాన్స్, బెల్జియం, జపాన్ చక్రవర్తులనున్న దుర్యోధన దుశ్శాసనులవలె కాలాగ్నికి పోతున్నెందుకొడి జర్మని ఆస్ట్రియా, తుర్కీ, చక్రవర్తులను జూచియుండురా? ఆయా రాష్ట్రముయొక్క సేనా నాయకులనున్న నౌకానాయకులనున్న, వాయువిమాన నాయకులనున్న జూచియుండురా? లేనియెడల మానవ్య విక్రయమునకు సిద్ధముగచుండు చిత్రపటమును తెప్పించి జూనుడు! చిత్రపటమువలన యుద్ధసంగతులు మనసునకు సులభముగా బోధపడుటకు సందియములేదు. దీనివెల. 1 రూపాయ.

షరా.—యుద్ధమాంధమైననోడనే రణరంగమునందు మాత్రముగాయెత్తబడిన పోలోలను తెప్పించి ముద్రించుచున్నాము ప్రతియొక్క పటమును మౌనికట్టల జట్టి నలగక భద్రముగా జేరునట్లు పంపెదము. నేటికే వ్రాయుండి!

విలాసము :— గురుబసవ కంపెని మద్రాసు.

లక్ష్మీకర్త తాంబూల మూత్రము.

యిందుకన్నూరి, వచ్చకర్నూరము, వంతువపుర్రు, బంగారు వెండిరేవులు, మొదలగు విజయగల వరువులచే తయారు చేయబడిన గవ్వ మిక్కిలి సువాసన, పరిమేళన, మనోహరముగలిగి యున్నది. ఇది తాంబూలములలో నది, విడిగా గాని 12 మాత్రల పుచ్చకర్తల అంశము, వాయువు, జలుబు, అగ్నిమూర్త్యము, శీతలము, దగ్ధ, శీతోష్ణము, వ్యర్థము, జలకొవ్వము, నిర్మలమైనదిగాను, కేవలము దుర్బలములను రాని కర్మ, నిర్మలమైనదిగాను ఉపయోగపడును. ధాతువులైన కలిసిండులలో అదృష్ట చాకచక్రములను చూపించు చున్నవి. మృదావోపయోగము కొలకు పై మిగుల తక్కువగా నిర్మయించబడినది. పరిమేళన. 1 సీసా వెల రు 0-4-0. 6 సీసాలకు 1-4-0. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

జీర్ణ విజయ గుడికలు:—యిది సున్నవైశ్యములు, పులిశేవులు, అశ్వము, మలార్జును, నిర్మిచ్చేయము, కదపు బ్బరము, నోప్పి, కమనము, నోటినిరూపుట, గుండెలమంట, మొదలగువాటిని హరించి మంచిచికిలిని జీర్ణకర్తని కలిగించును. 25 మాత్రలు. దబ్బి రు 0-8-0

వి. పి. అందుకో. ఆయుర్వేదసమాజం.
పొందూరు-గుంటూరుజిల్లా

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,
మరాఠ్తన రైతు-మదరాసు ఈస్టు.

ఈ ప్రక్క చిత్రపటమున దగుపడుకట్టిని యింకా యితర మేకట్టిని బర్మావైశ్యులకు తగుమైనట్లు ఇమిడివేక, చక్రసాన, చైసాన, పట్టెకంపులు, కుచ్చకంపులు, కైక్రాంతములు, రోహిణులు అను మేలు కైక్రాంతములు, స్థటికములు, పుచ్చేరి గాజుకర్మములు, మంచిపనితనముచేయించి కోట్లయమానముగా జీవనములను మిరియగుడునట్టి వాటినిన్ని వారువారు కోరునట్లు తరహాచేయించి సరసముగా పంపించగలము.

ప్రభుమన ఆర్జునపంపి మేము స్వల్ప లాభమునకు ఫలమధికముగనిచ్చెడు సార్థక నామముగల సరాలు వర్తకములను దెలిసి కొనవలయునని నగలను రత్నములను స్వతః శుభకానులను గోరువారు ప్రార్థితులు.

పోస్టేజి నహా ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలినియును.

ఒకవిచిత్రమైన కథ—చువపుటచే మానవోల్లాసము కలుగ లేదుగాయే గాక ఆలోగ్యమునకు కావలసిన స్వాస్థ్యమును కోల్పోవుటయు అందుచేరిపి యున్నాము. కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

జాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయుడు.

తెచ్చకర్త, విడికోరక గోపనక, ఆతనికి నిర్మలమైనదిగాను, కేవలము దుర్బలములను రాని కర్మ, నిర్మలమైనదిగాను ఉపయోగపడును.

22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

సూత్రం కోమనంబాది.

బే గం సా హి షా షా.

ఇదిగో కోమనంబాది అతని ఉపయోగించుట యిది తేనెమండలి చే కావలసినదానిగాను కోమనంబాది చువపుటచే మానవోల్లాసము కలుగ లేదుగాయే గాక ఆలోగ్యమునకు కావలసిన స్వాస్థ్యమును కోల్పోవుటయు అందుచేరిపి యున్నాము. కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

వి. పి. అందుకో. ఆయుర్వేదసమాజం.
పొందూరు-గుంటూరుజిల్లా

చక్కని సువాసనను గలవలను ప్రేమించువారు

అటోమిక్ బహు (జిప్సమ్)

అమెరికాలోని యిది దేశమునందు అత్యంతయోగింపవలయును. మనోహరముగాను, సువాసనగలది, చాలకాలమువారకు తుండునది, ఏర్పరానిదిగాను ఉన్న పుష్పములనుండి మూత్రమే యారు చేయబడినది. ఇందు సుదృఢము చేర్చబడలేదు. చేతిరుమాలు ముత్యము, కోటుమిదగాని కొన్ని బాట్లను చేసేవినివలెను. ముత్యములతోగూడిన పూలతోటలలో నూర్చున్నట్లుగాను. ఈ అద్భుతమైన పేయికముల పుష్పములనుండి తీయబడిన అత్యంతయోగింప వలయు అటోమిక్ బహు ఇ వ్యవసాయ మిదగ్గరనున్న శుభ్రమునకు సదుపయోగము. చారిత్రాత్మక లేదని మాత్రవా యుడు. చిన్న బుడ్డి పంప 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, ఓటోమిక్ బహుల అద్భుతములు బుడ్డి 0-2-0. ఈయత్తులలో ఉరగబట్టబడి ఘనముగాను బాడుమందు కార్మలు దేజు 1-కి 0-10-0. వి. పి. ఖర్చులనువారే భరించవలయును.

సోలు ఏకెట్టు—అంగ్ల ఇండియా డ్రక్ కంపెనీ కంపెనీ, 155, నామా నగర్, బొంబాయి.
మదరాసు ఏకెట్టు:— కెంకాత పురుషోత్తం మార్ట్. 30-29, చైనాబాబులోడ్డు ప్రభువారసునిపం, మదరాసు,

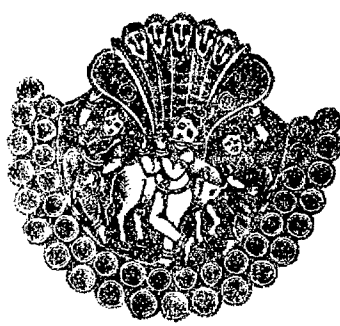
జీర్ణ సాయనము.

25 మాత్రల దబ్బి 1 కి వెల 1-4-0

జీర్ణమువలన భుజించినవస్తువులు రక్తమునకు సరిగా మార నందున ఇదిమిగిలినరోగములకు కారణ మగును. దీనివలన శరీరకోశములందు రసస్రావము క్రమముగ గలుగక, మర్మల మేర్పడి ఆయువు క్షీణించును. చులబద్ధము మానును. రక్తము పుష్టిజెందును. ఆకలి హెచ్చును.

22 వ నెల (సవరము) బంగారు.
(ఇంకాకు పూచీపడగలము)

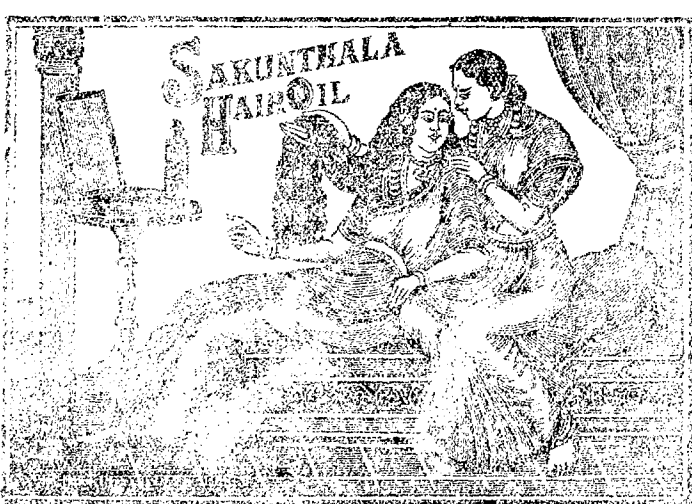
గెజల్ నాగర

1 కి సవరము యెత్తు

వెల రు. 30-8-0.

వలయునిధములను బంగారుగల, వెండిగల, రాత్తు చక్కినగల, మున్నగునవి ఈ క్రింద 'జిప్సమ్' వర్తకమున దొరకును. కోరువారికి క్యాటలాగును ఉచితముగ పంపబడును. సరక ఇండియా బాంబే మ్యూనుఫాక్చరీంగ్ కంపెనీ, 487, టంకపాలిడి, హామీ కాకుపేట, మదరాసు.
The Southern India Jewellery Manufacturing Co., 487, Sowcarpet, Madra

రిజర్వు చేయబడిన "శకుంతలం" 36 విధముల బహుమతులతో 15 తులములుగల దబ్బి 1-కి రూ 1-0-0. తపాల ఖర్చులు 0-3-0

శంధి చిలుకలు 6, కాంకావల్లూరి 1, పుసుదబ్బి 1, కరక 36 అత్తరబిళ్ళ 1, బహుమతులు యిచ్చు 100.
చిత్రనామా— పసిడినా చాచకంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 167, మదరాసు ఇ.

మంచిగుణము! తేనెలు ఖర్చుపడినవి!! తనక దొరుకవు!!

ఈపంచలు కోమనంబాది, పంచ 1-కి అత్తలార్పాటునా

కోర్కని కోడెద్రుప్రలామము అను గ్రంథముకట్టి ఇశాము

మేలైన జపాక పట్టుపంచలు.

అనేక పంచలు కట్టుపడినవి!! ముత్యం భగలు తగించియున్నాము. నాచులూరా! త్వరితగతముగా గాగరికయున్నగు మేలైనజపాక పట్టుపంచలు పండుగదినముల అలంకరముగొరకు తెప్పించి విక్రయించితిమిగా మిత్రశోధి పంచెలమూతల యున్నవి. ఇంగ్లండ్ ఎరువు, తవ్వ

అవవచ్చు, గోవా, మేఘగర్భం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. వాని నీయమైనవి, త్వరపడుడు. రిక్తమారనిదివిన్ని 2 క్లమూర వెడల్పుల పట్టుపంచ 1 కి 2-0-0. పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు 0-4-0. డిటా రెండుపంచలు కోమనంబాది తపాలఖర్చులు ఇశాం.

టి. సీతారామ మొదలియార్, 3, కందప్ప మొదలివిధి, తిరువల్లిక్కేటి, మదరాస్

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయ గలుగు తరిపియదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు, ఎట్లా నడుచు నో యేదేభాగములు యేదేపనులు చేయునో అవి చెడిపోయి నపుడు, స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యీ యంత్రములపై అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో నేర్పించబడును. ఇది చెండుమాగుములలో నేర్పించి గవర్న మెంటువారివద్దనుంచి లైసెన్సు యిప్పించి పంపబడును. యిందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును. ఫిబ్రవరి నెల 23 తేదీలలోగా ధరభాన్తు పంపుకూ 10 రూపాయలు అడ్వాన్సుపంపువారికి మాత్రము ఒకవోటు దొరకగలదు. ఈక్రింద నడపారించువారికి వ్రాసి కొనడు.

గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Gally & Co, 149, Broadway, Madras.

దంతచూరము

దబ్బి 1-కి 0-2-0. 12-కి రూ. 1-2-0

ఈ దంతచూరముతో ముఖో పండ్లు తో ముటవలన చిగుళ్లు గట్టిపడును. చిగుళ్లు నుండి రక్తము ప్రవించకుండును. నోటిమర్మంధము నేకి యుండును. పండ్లు ముత్యముల వలె తెల్లగా నుండును.

అమృతాంజనము డిప్లో } 109, శ్రీరంగోడ్డు, బొంబాయి
6-7 తంబుకట్టిపిడి, మదరాస్

రెజర్వు చేయబడిన "శకుంతలం" 36 విధముల బహుమతులతో 15 తులములుగల దబ్బి 1-కి రూ 1-0-0. తపాల ఖర్చులు 0-3-0

ఇందలి రమణీయముగా వాసన చెప్పు నదిగాను. తలకు చురిమి దువ్వకొనిన ఇరుగు పొరుగు యిండ్లకు మాదా వాసన యుండును. వెంట్రుకలను వెరుగ నిర్దుష్ట మెదడునకు చలన కలుగును. కండ్లకు చల్లదనము నిచ్చును. కొంజుల ప్రోత్సాహ గరచించున ఈ వసుధకు నైవేద్యంగా మనోహరముగా వాసన ప్రకృష్టముల చేర్చి రియారు చేయించి నేలలోనికి దబ్బిలు విక్రయించి యోగ్యులకు ప్రకృష్టముల పొందియున్నది. పరిమళముగలవి వివరము:—శ్రీలు కలలో భరియ అద్భుతము 1, కంఠ భేరుశ్శేక 1, ముఖమునామ అద్భుతము 1, బర్మచుర్నియక కామినినికె 1, వాసన పోపుబిళ్ళ 1, బొంబాయి మాత్రము 22,